

INVESTOR

Mart Jesse: pensioniiga ei peaks olema

Kindlustusseltside liidu juhi sõnul on riiklik pensionisammas vildakalt üles ehitatud, süsteem peaks paindlik olema. ▶17-18

PROGNOOSID

Optimistlikult, kuid siiski kikivarvul

Kuigi Eesti Pank korrigeeris majanduskasvu prognoosi positiivsemaks, soovib Eesti Panga president **ARDO HANSSON** olla valmis ka järsku kannapööret tegema. ▶6-7

Äripäev

Neljapäev, 14. juuni 2012
nr 115 (4537) 2,24 eurot

↑ EUR/USD
1,2534

↓ USD/EUR
0,7978

↓ EUR/SEK
8,8320

↑ NordPool
45,52

↑ Euribor
0,939%

Firmade rahakoti kontrollija hakkas õigusnõu jagama

VÄRSKE advokaadibüroo PwC Legal juht ja omanik Karl J. Paadam (vasakul) lubab kiirelt laieneda. FOTO: ANDRAS KRALLA

▶ Eesti suuremaid audiitoreid PwC lõi advokaadibüroo. USAs ei tohi audiitor huvide konflikti tõttu nõu jagada, värske büroo aga huvide ristumise välistab. ▶2, 4-5

POLIITIKA

Kordusvalimised Kreekale otsustavad

Pühapäeval tuleb kreeklastel otsustada, kui tõseks hinnata radikaalse vasakleeri Syriza juhi Alexis Tsiprase lubadused, et riik saab euroalale jääda ka IMF-i ja EL-i abi paketti kõrvale heites. ▶8-9

INTERVJU

Poliitika rahastamine raskesti mõistetav

Soome poliitikat läbini tundev Jarmo Virmavirta ütles, et kuna erakondade rahastamise teema on keeruline, langetavad inimesed valimisotsuseid pigem emotsioonide najal. ▶10-11

TÖÖSTUS

Varimajandus pitsitab metsandust

Kui kümne aasta eest meie metsi räsitud röövraided on jäänud ajalukku, siis tänapäeval on puidusektori probleem maksupettused. Maksuamet lubab metsamüüjad pihtide vahele võtta. ▶13

KOLUMN

„Töötab, töötab, orjad, orjad, kuni oled surnud - ja kasu pole midagi.“

Powerhouse'i juhataja Janek Mägi sõnul on kreeklaste võlad nii suured, et neid pole mõtet tagasi maksta. ▶14

ÄRIPÄEV 14. juuni 2012

toimetaja Vilja Kiisler, tel 6670 150, e-post vilja.kiisler@aripaev.ee

TEGIJA

Erkki Raasuke

võiks ka Estonian Airis karmi kätt näidata

↑ Majandusminister Juhan Parts oli küllap rahul, kuidas Erkki Raasuke maanteeameti korralagedusi klaarida suutis, ega ta muidu oma nõunikku Erkki Raasukest Estonian Airi nõukokku poleks saatnud. Ka aktsionärid pidasid seda heaks valikuks, võiks lõpuks loota, et meie rahvus-

likust õhust ka kasumitootja kujuneks. Seni ju rõõmustamiseks põhjust pole – kulurida teeb tulureale pika puuga ära. Ehk saab 17 aastat panganduses töötanud ja mullu Swedbanki grupi finantsjuhi kohalt Partsi nõustuma siirdunud Erkki Raasuke hakama sellega, millega teised pole saanud.

EDUKAS EESTI

Osale arvamuskonkursil!

Mida aeg edasi, seda kindlamalt ja tulusamalt müüb maailmas kvaliteet. Seetõttu võiksid Eesti asutused ja ettevõtted orienteeruda oma valdkonnas parima kvaliteedi pakujaks saamisele, märgib kvaliteedispetsialist Üllar Lainela Äripäeva, EMT, Sampo Panga ja Tallinna Kaubamaja koostöös korraldatud arvamuskonkursile saadetud idees. Tulemuseks oleks Eesti kuvandi väärtuse tõus välisriikides ja -turgudel ning atraktiivsemaks muutumine nii investori-tele kui ka "ajudele".

Edukas Eesti

PALUME konkursil osalemiseks saata arvamuslugu mahus kuni 5000 tähemärki arvamus@aripaev.ee. Laekunud tööd avaldame jooksvalt.

PÄEVA FAKT

150

INIMESELE annab tööd Maardus eile avatud Maxima supermarket koos kondiitri- ja kulinaariatsehhiga. Maardu supermarket on esimene suur Maxima kauplus Harjumaal, kaubakeskuse üldpind on 4200 ruutmeetrit.

AJALOO ILU

Rahvaliidu murenemine

14. juunil 2010 teatasid Rahvaliidu endine esimees Karel Rüütli, Jaanus Marrandi, Jaan Õunapuu ja Rein Randver, et liituvad Sotsiaaldemokraatliku Erakonnaga. Senised Rahvaliidu juhtfiguurid Aivar Sõerd ja Tarmo Mänd liitusid Reformierakonnaga sama aasta kevadel.

Hetkeseis. Nüüdseks on Rahvaliidu asemel Eesti Konservatiivne Rahvaerakond, mis sündis Rahvaliidu ja Eesti Rahvusliku Liikumise ühinemise tulemusena. Erakonna esimees on Margo Miljand, volikogu esimeheks valiti juunis Saue linnapea Henn Põlluaas.

HOMME

Kas põllumeestele makstavad toetused võivad lähiajal väheneda?

LOE ÄRIPÄEVAST

ILLUSTRATSIOON: ANTI VEERMAA

JUHTKIRI

Audiitorist advokaadiks: kohtumiseni kohtukulli ees

Tänane Äripäev kirjutab, et maailma suuremaid auditiitor- ja nõustamisetevõtteid PricewaterhouseCoopers laienes Eestis õigusteenuste turule ning asutas PwC kaubamärgi all tegutseva advokaadibüroo.

Äripäeva hinnangul on nii firma enda maine kui ka tema klientide turvalisuse seisukohalt kõige olulisem, et potentsiaalne huvide konflikt oleks algusest peale hästi maandatud. Kuna nii nõustamine kui ka õigusteenuste osutamine põhineb eelkõige usaldusel, on võtmeküsimus konfidentsiaalsuse tagamine.

Eesti seadused audiitorfirmadel õigusteenuste osutamist ei keela, kuid näiteks USAs pole audiitorfirmadel enam õigust advokaatide mängumaale siseneda. Seadusemuudatuse ajend oli Enroni pankrot 2001. aastal, milles etendas oma osa audiitorfirma Arthur Andersen. Audiitorfirma, mille ülesanne on erapooletult hinnata firma majandusseisu, aitas hoopis Enroni valgust kartvaid tegusid varjata, tegutsedes samal ajal firma maksunõustajana. Süüdimõistva kohtuotsuse tõttu kaotas Arthur Andersen hea nime ning tõmbus aktiivsest äritegevusest tagasi. Enroni pankrot aga põhjustas mäletatavasti pensionikaotuse firma klientidele ning ränki probleeme sadadele firmadele.

Konkurents on teretulnud. Loomulikult ei taha me öelda, et PwC advokaadibüroo kavatses end Enroniga sarnaste skandaalidega siduda. PwC advokaadibürood toimivad juba enamikus Euroopa riikides. Konkurentsi elavnemine õigusteenuste vallas on vaeeldamatult positiivne nii valikuvõimaluste laiendamise kui ka hinna-kvaliteedi suhte seisukohast. Kliendile võib ühest firmast saadavate teenuste täispaketil peale mugavuse veelgi positiivseid külgi olla. Rahvusvaheline tasand tagab

„**On oluline, et potentsiaalne huvide konflikt oleks algusest peale hästi maandatud.**“

ühtse teenuste kvaliteedi rangelt paika pandud standardite kaudu, mis on ühised kõigis riikides, kus tegutsetakse. Sõltumatuse printsiibi järgimine on audiitoritele ja advokaatidele ühine ning konfidentsiaalse infoga ringikäimise kogemusega PwC teadvustab seda eeldatavasti endale.

Paratamatult tekitab uus olukord siiski klientide seas ebalust. Oletagem, et börsiettevõtet auditeeriv ettevõte esindab sama ettevõtet kohtuvaidluses. Sellisel juhul on tal kahtlemata rohkem infot kui mõnel teisel advokaadil. Küsimus seisneb selles, mil määral ja kuidas ta seda kasutab. Või teistpidi: ettevõtte ei pruugi olla kuigi mugav käia kohut oma audiitoriga, kui too esindab kõnealuses kaasuses hoopis vastaspoolt. Kuigi juhtide sõnul liigub info audiitorfirma ja advokaadibüroo vahel ainult siis, kui see on kliendile vastuvõetav, võib umbusklikum kunde kahelda, kas on ikka tagatud, et info liikumise "Hiina müür" jääb püsti ka siis, kui klientide huvid omavahel ristuma hakkavad.

Nii või teisiti on advokaadibüroo asutamise ajend audiitorfirma külje alla eelkõige äri- lised kaalutlused ning soov maksimeerida kasumit, kasutades parimal viisil ära olemasolevat ja laienevat kompetentsi. Selles ei ole midagi halba, kui kõrgete eetiliste standardite toimumise vajadust mõistetakse ning need praktikas toimivad. Samas ei pruugi "kõik ühest kohast" põhimõtte kõnealuses valdkonnas toimida: advokaadibürood valides lähtub klient siiski eelkõige konkreetsest vajadusest ega pruugi esimese valikuna oma audiitori poole vaadata, sest ei soovi temaga kohtus kohtuda.

Ä Loe Äripäevast

KAANELUGU "Kontrollija hakkab nõustama" tänases lehes lk 4-5

ML-TRANSPORT

Veod:
Tallinn–Helsinki
Helsinki–Tallinn

Enne kl 12 tellitud veos jõuab kohale järgmisel päeval!

tel: +372 50 55 074
info@mltransport.ee

www.mltransport.ee

**Gigant mööbel
Outlet äripind
RENTIMISEKS:**

1. korrus – 600 m²

**2. korrus – boksid
15 m² kuni 25 m²**

**Tallinn, VESSE 3
Info: tel 533 63335**

müüme | parandame | paigaldame | hoiustame

Ära näe vaeva, saadame
rehvid kulleriga koju kätte!

Broneeri rehvivahetus 6 553 556

KUMM.EE

GOOD YEAR

MICHELIN

Continental®

ÜTLES

Teet Soorm: Olen piisavalt motiveeritud ja silmis on sära oma töö tegemiseks.

Rakvere Lihakombinaadi, Talleggi, Ekseko ja veel kahe firma juht vastates Äripäeva lugejate küsimusele oma palga suuruse kohta eilses *online*-intervjuus LOE LAHEMALT LK 9

LÜHIDALT 3

14. juuni 2012 ÄRIPÄEV

toimetaja Rivo Sarapik, tel 667 0181, e-post rivo.sarapik@aripaev.ee

FOTOUUDIS

Elektrikatkestuste vastu võideldes

EILE toimus Kiisal Eesti esimese avariielektrijaama hoone pidulik äramärgimine. Sarikapärja lakketõusmist saatsid Eleringi juhatuse esimees Taavi Veskimägi ja majandusministeeriumi energeetikaosakonna juht Ando Leppiman. Avariijaama esimene plokk peaks katsetusteks valmis olema juba 2013. aasta jaanuaris. FOTO: RAUL MEE

Raasuke läheb Eesti Õhu nõukokku

Estonian Airi aktsionärid määrasid majandusministeeriumi ettepanekul ettevõtte uuteks nõukogu liikmeteks Erkki Raasukese ja Märten Vaikmaa.

Ühtlasi kutsuti nõukogust tagasi majandus- ja kommunikatsiooniministeeriumi majandusarengu osakonna juhataja asetäitja Raul Allikivi ja Heldur Meerits.

“Täna nõukogust lahkunud liikmeid. Usun, et kahe uue nõukogu liikme teadmised ja oskused on ettevõttele tarvilikud,” ütles majandusminister Juhan Parts.

Mullu Swedbanki grupi finantsjuhi kohalt lahkunud Erkki Raasuke asus majandusministri nõunikuna tööle tänavu 9. aprillil.

Märten Vaikmaa on Baltic Workboatsi omanik.

ARIPAEV.EE

UURING

Venemaa agressiivseimate riikide seas

Venemaa on sõltumatu uurimisorganisatsiooni Majanduse ja Rahu Instituut koostatavas iga-aastases riikide rahumeelsuse indeksis tänavu 158 riigi hulgas 153. kohal.

Venemaad peetakse agressiivseks suure sõjalise eelarve, vangide suure arvu ja Põhja-Kaukaasias jätkuvate kokkupõrgete tõttu, vahendas ERR Daily kirjutist.

Venemaast koht eespool on Põhja-Korea, talle järgnevad Kongo Demokraatlik Vabariik, Iraak, Sudaan, Afganistan ja Somaalia. Kõige rahumeelsemaks riigiks tunnustati teist aastat järjest Island ning kõige rahulikumaks piirkonnaks Lääne-Euroopa. Eesti on pingereas 41. kohal, Leedu on 43. ja Läti 45. kohal.

UURING

Iga kaheksas pood pakub piraattarkvara

Rahvusvahelise Tarkvaraliidu aprillis ja mais tehtud kontrollklastustest Eesti arvutipoodidesse selgus, et iga kaheksas pood oli valmis paigaldama kasutaja arvutisse litsentseerimata tarkvara või andis juhiseid selle leidmiseks internetist.

“Eestis on piraatluse tase püsinud viimastel aastatel 50% juures – poodides avalikult toimuv illegaalne kaubandus meenutab kunagist Kadaka turgu, millega ametivõimudel peaks olema lihtne tegeleda,” ütles BSA esindaja Eestis vandeadvokaat Kaido Uduste. Piraattarkvara pakkuvaid arvutipode on võimalik karistada rahatraviga alates 3200 eurost.

PALK

Käo küsis Liivele 20 000 eurost palka

Eesti Energia nõukogu esimees, NG Investeeringute juht Jüri Käo soovis riigifirma tegevjuhile Sandor Liivele 20 000 eurost kuupalga, kuid nõukogu lükkas ettepaneku tagasi, kirjutas Eesti Päevaleht.

Sandor Liive kuupalk on praegu 11 319 eurot.

Elering loob ise elektriturgu avava kauplemissüsteemi

Elering otsustas loobuda elektrituru avanemiseks vajaliku kauplemissüsteemi ehk andmelao hankest ja valmistada ise vajalik platvorm.

Eleringi juhatuse otsustas möödunud nädala lõpus, et koostöös turuosalistega arendab Elering ise välja avatud elektrituru infosüsteemi ning kuulutab hankemenetluse kehtetuks, teatas ettevõtte.

Andmelaoa on praeguseks jõutud etappi, kus tööde üleandmine välisekspertidele ei ole otstarbekas ega rahaliselt mõistlik. Võrreldes hankedokumentides kirjeldatuga on tööde käi-

gus muutunud andmelao tehniliste lahenduste vajadus ning sellega vähenenud ka projekti maksumus.

Elektrituru sisuline avanemine ehk müüja vahetamine sõltub Eleringi loodavast andmelaoast. Andmeladu on infosüsteem, mille kaudu saavad turuosalistes infot vahetada ja see peaks valmis olema novembri lõpuks, sest uuest aastast elektrimüüjat vahetada soovijad peavad oma valiku tegema ja uued lepingud sõlmima 10. detsembriks.

Eialgu 5,2 miljonit eurot maksuma pidanud kauplemissüsteem kujuneb Eleringi tea-

tel soodsamaks. Mil määral, ei ole ettevõtte pressiesindaja Liis Raadla sõnul praegu teada. Tema teatel tuleneb sääst sellest, et esialgsetest plaanidest tuleb süsteem erinev – näiteks ei looda arhiivi- ja analüüsimooduleid, samuti peavad võrguettevõtjad osaliselt ise süsteemi arendama.

“Kindlasti võib öelda, et projekt läheb odavamaks litsentsitasude võrra, kuna toode on Eleringi oma. Litsentsitasud moodustasid olulise osa projekti arendamiseks esitatud pakumuste eelarvest,” täpsustas Raadla.

ARIPAEV.EE

Olerexi kohtuvaidlus jätkub

Ä PIRET REILJAN
piret.reiljan@aripaev.ee

Kütusefirma Olerex vaidleb kohtus maksuametiga käibemaksuotsuse üle, mis puutub üht kinnisvaratehingut.

Olerexi kinnisvara haldamisega tegelev tütarfirma AS Aqua Marina (endise nimega Saare Olerex) vaidlustas maksuameti Lääne maksu- ja tollikeskuse mullu septembris tehtud maksuotsuse ning saavutas tänavu mais Tallinna halduskohtus võidu. Maksuamet on aga kohtuotsuse edasi kaevanud.

Kuna kohtuvaidlus on poo-

leli, ei kommenteerinud maksuamet vaidlust. Ka Olerexi üks omanikest Antti Moppel oli napisõnaline. Moppeli sõnul on vaidluse objekt maksuotsus kinnistu ostu-müügitehingu käibemaksustamises. Täiendavatele küsimustele Moppel enne vaidluse lõppu vastata ei soovinud, näiteks jättis ta täpsustamata vaidluse all oleva maksusumma suuruse, samuti kinnisvaratehingu asjaolud.

Tallinna halduskohtu mais tehtud otsuses seisab, et maksuametil tuleb maksuotsus tagasi täita ehk tasutud maksusum-

ma tagastada Saare Olerexile. Lisaks tuleb maksuametil otsuse järgi arvutada kaebajale tasumisele kuuluv intress ning see tasuda. Olerexi menetluskulude katteks peab maksuamet otsuse järgi hüvitama 4096 eurot. Kuna maksuamet on Tallinna halduskohtu otsuse vaidlustanud, jätkub vaidlus Tallinna ringkonnakohtus.

Lisaks maksuvaidlusele vaidleb Olerex kohtus maanteeametiga, kes nõuab Olerexilt Mõigu kiirtankla ärakoristamist, väites, et tankla püstitati riigi maa-le loata.

lindab | teeme ehitamise lihtsaks

50 aastane tootmiskogemus tagab tippkvaliteedi!

Vihmaveesüsteemid, profiilplekid, katuse turvasüsteemid ning viihallid Rootsli tootjalt!

Lindab AS
Saha-Loo tee 4,
74201 Jõelähtme vald
tel +372 6348 200,
+372 5551 3790
profil@lindab.ee

Lindab Center Viljandis
Tallinna mnt 86, Saarepeedi vald
Unistari Ärikeskus
tel +372 5381 0801,
tel +372 433 0960
faks +372 433 0961
profil@lindab.ee

Lindab Center Tartus
Võru tn 196
tel +372 736 6223
tel +372 502 8543
tel +372 510 7225
faks +372 736 6596
tartu@rootsiprofil.ee

Lindab
www.lindab.ee

”Kuldar Leis: Nii audiitorbürood kui ka õigusbürood peavad olema kõige eetilised ja kõige rohkem klientide saladust hoidvad firmad üldse.

Premia Foods ASI juhatuse liige, PwC audiitorbüroo klient

ÄRIPÄEV 14. juuni 2012

toimetaja Rivo Sarapik, tel 667 0181, e-post rivo.sarapik@aripaev.ee

ÕIGUSABI

Kontrollija hakkab nõustama. PwC senised kliendid usaldavad, kuid ka kõhklevad

ALYONA STADNIK
alyona.stadnik@aripaev.ee

Maailma üks suuremaid audiitoreid ja Eestis üks turuliidreid PwC sisenen siin õigusabiturule ja asutas üle kümne aasta siin taas advokaadibüroo. Ehkki kahte ettevõtet seovad ühine kaubamärk ja töötajad, välistab ettevõtte võimaliku huvide konflikti – näiteks olukorras, kus PwC advokaadibüroo läheb PwC kontrollitava ettevõtte vastu kohtusse.

“Oleme küll ühes PwC võrgustikus, aga oleme täiesti autonoomsed ja toimetame omaette. Meie põhiline koostöö on teiste PwC advokaadibüroodega üle maailma ning meie põhiline äriiline fookus on muidugi Euroopas,” ütles Advokaadibüroo PricewaterhouseCoopers Legal OÜ asutaja ja juhatuse liige Karl Juhan Paadam. Tema sõnul pole advokaadibüroole kättesaadav see info, mis on audiitorfirmale PwC. “Me oleme täiesti eraldiseisvad. Teeme küll nendega koostööd, aga nende kliendiinfo on konfidentsiaalne ja samamoodi ei jõua meie klientide info nendeni,” tõdes ta.

Sõltumatus kehtib ka nõustajale. Ameerika audiitorfirmade õigusnõustamise keeld puudutab Paadami sõnul eelkõige audiitori sõltumatuse printsiipi ning sarnane sõltumatuse põhimõte kehtib ka advokaatidele. “Praktikas ma ei tea, et see oleks kuskil teises riigis olnud probleem. On ka teisi ettevõtteid, kus on erinevaid teenuseliine, ja neile kehtivad samasugused konfidentsiaalsuse nõuded, nimetage seda Hiina müüriks vms,” märkis Paadam. Ta tõi näitena pangad, kus pangasala-

”Me ei jaga infot, kui klient seda just ise ei soovi.

Audiitorbüroo PwC juht ja advokaadibüroo PwC juhatuse liige Ago Vilu

dusega kaitstud andmeid ei jagata liisingufirmade, pensionifondide ja muude pangagruppi kuuluvate äriühingute vahel. “Meil on selle jaoks samuti vastavad infosüsteemid ja ranged turvameetmed,” kinnitas ta.

Praegu on büroole tema sõnul kõige olulisem personali suurendamine ja seetõttu otsitakse uusi inimesi. Paadami sõnul paistab, et tööd on päris palju. “Aasta pärast võiks olla meil praeguse kolme asemel kuus õigusnõustajat,” märkis mais asutatud firma juht.

Advokaadibüroo Sorainen ASI vanempartner ja vandeadvokaat Aku Johannes Sorainen märkis, et Enroni krahhi järel pidid audiitorfirmad loobuma juriidilise teenuse osutamisest ja ka PwC seda tollal tegi. “Ju siis nad on 10 aasta jooksul aru saanud, et see võib konflikti tekitada, ja nüüd suudavad seda vältida,” tõdes ta.

Euroopas laienemine trend. Audiitorbüroo PricewaterhouseCoopers ASI juhatuse liikme Ago Vilu sõnul on Euroopas trend, et audiitorfirma osutab ka juriidilist teenust. “Näiteks PwC-l on advokaadibürood avatud juba peaaegu kõigis Euroopa riikides. Ameerikas on tõesti reeglistik teistsugune ning USA börsiettevõtete suhtes on õigusteenuste osutamisel piiranguid rohkem,” ütles Vilu.

Vilu märkis, et on olemas seadustest tulenevad regulatsioonid ja eetikastandardid ning ettevõtetel on sisemised reeglid, mis sätestavad auditiklientidele lubatavaid teenuseid.

“Me ei jaga infot, kui klient seda just ise ei soovi,” selgitas ta. “Kui, reeglitele vastavalt, on kliendil võimalus osta meilt erinevaid teenuseid ning ta soovib efektiivsuse huvides, et erinevad nõustajad jagaksid omavahel lubatud infot, siis me teeme seda.”

Tallinna Vesi: kontrollijalt konsultatsiooni ei küsi

PwC klient Tallinna Vesi audiitorbüroolt õigusnõu küsida ei kavatsenud.

Tallinna Vee juhi Ian Plenderleithi sõnul mõistab ettevõtte audiitoritega väljakujunenud professionaalsete suhete hoidmise olulisust ning püüab vältida huvide konflikti, mistõttu ei kasuta ettevõtte oma audiitori teisi konsultatsiooniteenuseid – juriidilisi ega ka raamatupidamist puudutavaid.

“Ega ta tore muidugi ei ole käia oma auditeerijaga kohtus, kui ta esindab vastaspoolt. Auditeerimisettevõtte ja advokaadibüroo müüvad usaldust ja nad peavad oma sisemised asjad hoidma lahus,” rääkis PwC kliendi, ASI Viisnurk juht Andres Kivistik.

Kui Viisnurgal on olnud vaja juriidilist abi, on nad kasutanud erinevaid büroosid. “Juriidilise teenuse saamise puhul mind ei huvita mugavus, sellepärast et see on kallis teenus nii või teisti. Oluline on tulemus,” lausus Kivistik. “Ma arvan, et mugavusejutt on lihtsalt jutt ja tegemist on äritegevuse valdkonnaga.”

PwC kliendi, Premia Foods ASI juhatuse liige Kuldar Leis ei näe konflikti ega usalduseriski. “Eks see sõltub sellest, kui eraldi need üksused on. Mõlemad, nii audiitorbürood kui ka õigusbürood, peavad olema kõige eetilised ja kõige rohkem klientide saladust hoidvad firmad üldse. Ma arvan, et nad on ka, sest muidu nad ei jääks turule püsima,” lausus Leis.

“Siamaani on audiitorfirmadel olnud niikuinii koostööpartnerid õigusbürood, kas nad on juriidiliselt seotud või mitte, ma ei näe selles probleemi,” märkis ta ja viitas, et PwC on enamiku börsifirmade audiitor.

”Oleme küll ühes PwC võrgustikus, aga oleme täiesti autonoomsed ja toimetame omaette.

PricewaterhouseCoopers Legal OÜ asutaja ja juhatuse liige Karl Juhan Paadam

VIISNURGA
juht Andres Kivistik leiab, et auditeerijaga, kes esindab vastaspoolt, poleks tore kohtus käia.

FOTO: URMAS LUIK
PÄRNU POSTIMEES

Ä Mis on mis

PricewaterhouseCoopers AS

Auditeerimisteenuse pakkumine

ASUTATUD 1992

TEGEVJUHT: Ago Vilu

OMANIKUD: PricewaterhouseCoopers Eastern Europe BV (24,39%), Ago Vilu (53,6%) ja Tiit Raimla (19,51%)

PricewaterhouseCoopers Legal OÜ

Advokaadibüroo

ASUTATUD 2012. aasta mais

OMANIK JA TEGEVJUHT: Karl Juhan Paadam
Juhatuse liikmed Ago Vilu, Karl Juhan Paadam

AS PricewaterhouseCoopers Advisors

Äri- ja juhtimisalane nõustamine

ASUTATUD 1997. aastal

OMANIK: PricewaterhouseCoopers Eastern Europe BV
Juhatuse liikmed: Teet Tender, Ago Vilu

Eesti börsifirmat auditeerib Pricewaterhouse Coopers. Firma kliendid on Baltika, Eesti Ekspress, Merko, Olympic, Premia, Tallinna Kaubamaja, Tallinna Vesi ja Viisnurk.

14. juuni 2012 ÄRIPÄEV

toimetaja Rivo Sarapik, tel 667 0181, e-post rivo.sarapik@aripaev.ee

Ä Kommenteer

Igale soovijale ei ole võimalik teenust osutada

IVAR KIIGEMÄGI
Ernst & Young Baltic ASI partner ja juht

Eestis on audiitorite sõltumatus reguleeritud audiitoritegevuse seaduse, (rahvusvahelise) eetikakoodeksi ning vastavate kutsestandarditega. Enne iga töö aktsepteerimist peab hindama, kas kliendi ja antud osas on sõltumatus tagatud, ning kui ei, siis ei tohigi konkreetne audiitorbüroo vastavat teenust osutada.

Õigusteenuseid osutame ainult lepinguõiguse, äriõiguse ja tööõiguse valdkonnas, mis on seotud meie põhiteenustega. Huvide konflikti vältimise vajalikkusesse ja audiitori sõltumatusse suhtume täie tõsidusega ning selleks on meil olemas

globaalsed protseduurireeglid ja kohapealne riskide hindamine. Samas on auditi klientide grupe, kellele õigusteenuste osutamine on põhimõtteliselt välistatud. Meil on arvestatav osa kliente, kes ei ole auditi kliendid – näiteks möödunud majandusaastal moodustasid mitteauiditi teenused peaaegu 40% käibest Eestis.

MART NÖMPER
Rödl & Partner Audit OU ning Rödl & Partner OU juhatuse liige

Kui auditeerime ettevõtet ja peame minema ka tema vastu kohtusse, siis sel juhul me ühest või teisest kliendist loobume. Me kindlasti ei istu kahe toolil korraga ega ole kahe näolised või -palgelised. Seda

reguleerivad rahvusvahalised auditeerimisstandardid ja audiitorite eetikakoodeks. Kõikidel suurtel on ka oma majasisene reeglistik.

Euroopas võib küll ja veel leida selliseid firmasid, kes osutavad nii juriidilist kui ka auditeerimisteenust. Tegelikult on sellistes firmades laiem kompetents ja sellest ka lisandväärtus kliendi jaoks, kui mitmekülgsed konsultandid panevad seljad kokku.

Pigem oleks imelik, kui teised ei järgneks Rödl & Partnerile ning PWC-le. Kindlasti on see ärevõimalus ja kliendid võivad ainult sellest, kui audiitorid peavad eetikast kinni ega kontrolli ja ei nõusta samal ajal.

2.

kohale käibelt kerkis PwC 6,6 mln eurose käibega viimases Äripäeva audiitorfirmade TOPis. Koondarvestuses jõudis firma neljandale kohale. Turuliider KPMG üldtabelis esimese 20 sekka ei mahtunud.

USAs pole audiitoril õigusturule asja

Ühendriikides muutis riigi ajaloo suurim, energiahiuu Enron pankrot 2001. aastal auditeerimisreegleid.

Energiafirma töötajale 18 miljardit dollarit maksmata läinud krahhis oli nimelt oma süü ka audiitorfirmal Arthur Andersen LLP, mis liiga lähedaseks muutunud suhete tõttu ei täitnud korrektselt oma kontrollimisülesandeid – audiitor andis Enronile nõu näiteks maksude optimeerimisel. Firma pankrotis kaotasid selle töötajad oma pensioniraha.

Skandaal muutis teisel pool ookeani auditeerimisreegleid –

audiitorfirmad ei võinud enam kaksikrolli täita ning lisaks kontrollifunktsioonile konsultatsiooni- ja õigusabiteenuseid pakkuda.

Samuti said bürood omale järelvalveorgani. Vältimaks kontrollija ja kontrollitava liiga lähedasi suhteid, soovitakse audiitorfirmat mingi aja tagant vahetada.

Arthur Andersen LLP, mis kuulus omal ajal Ameerikas nn suurde viisikusse, loobus 2002. aastal vabatahtlikult raamatupidamisteenuste pakkumisest ja ettevõtte kliendid ostis üles konkurent.

SKP

Eesti Pank prognoosib majanduse kosumist.

Peamised riskid väliskeskkonnast

KAISA GABRAL
kaisa.gabral@aripaev.ee

Kuigi Eesti Pank korrigeeris majanduskasvu prognoosi positiivsemaks, soovib keskpanga president Ardo Hansson siiski ettevõtjatel ja asutustel olla igaks juhuks valmis ka kannapööret tegema.

Eesti Pank prognoosis varem, et 2012. aastal kasvab Eesti SKP 1,9%, nüüd oldi optimistlikumad ja kasvunumbrina käidi välja 2,6%. Ka inflatsiooni prognoositi alanemist 3% peale.

Rahandusministeerium nii optimistlik pole ja prognoosib Eestile tänava majanduskasvu 1,7% ja tulevaks aastaks 3%.

"Kuna erinevaid riskistsenaariume on siiski

2,6

protsendi suurust SKP kasvu prognoosib keskpank Eestile selleks aastaks, rahandusministeeriumi prognoos on 1,7%.

liialt palju, peaksid kõik ettevõtted, pered ja asutused olema valmis reageerima vajadusel teisiti, kui asjad peaksid muutuma. Ka pangad peaksid puhvreid looma ja likviidsust parandama," märkis Hansson. "Likviidsuse tagamine maksejõuliste pankadele on eurotsoonis seoses võlakriisiga väga oluline," lisas ta.

Peamised riskid Eestile tulevad siiski peamiselt väliskeskkonnast. Üks oht on see, kui probleemsed euroala riigid peaksid korratult kohanema. Teiseks väliskeskkonnast tulenevaks ohuks on Hanssoni sõnul nafta hinna tõus geopoliitiliste pingete tõttu. "See mõjutab Eestit inflatsiooni kaudu," märkis Hansson.

Sumpame õnnelikult läbi mülka. Eesti Panga asepresidendi Ülo Kaasiku sõnul tasub siiski olla ka optimistlik, sest Eesti on kriisist kenasti toibunud, taastumine jätkub.

"Eestil pole hullemaks läinud, me suudame õn-

nelikult läbi selle mülka sumbata. Eesti majandus pole ka tihedalt seotud nende riikidega, kus on praegu kriis või suur langus. Meie peamistel partneritel läheb hästi," lausus Kaasik.

"Usume, et majanduse aeglustumine lõpeb selle aasta lõpus ja järgmisel aastal võib väike kasv juba olla," märkis Kaasik, kuid lisas, et riskid kadunud ei ole. Selleks, et Eesti majanduskasv hoo- gustuks, peavad pinged Euroopa Liidu võlakriis- sis leevenduma.

Eesti eksport on viimasel kahel kuul languses olnud, see iseloomustab Kaasiku hinnangul kõige paremini seda, mis väliskeskkonnas toimub.

"See ebakindlus, mis valitseb, paneb löögi alla väliskaubanduse. Kuid me oleme näinud, et sisenõudluse poole pealt on arengud olnud oodatust paremad ja see natuke tasakaalustab seisu," märkis Kaasik.

Ka prognoositakse inflatsiooni alanemist. Selle eelduseks on küll see, et nafta hind käitub eel-

EESTI Panga president Ardo Hansson ütles, et ka pangad peaksid puhvreid looma ja likviidsust parandama.

FOTO: VEIKO TÖKMAN

Nordea: Eesti säilitab 2%-lise majanduskasvu

Nordea majandusprognoosi kohaselt suudab Eesti sel aastal säilitada sisenõudluse ja euroala keskmisest kõrgema kindlustunde toel 2protsendise majanduskasvu.

Põhjamaade ja Eesti majanduskasv püsib euroala majanduse aeglustumise taustal seni tugev. Samas on kasvanud oht, et võlakriisi venimine ning globaalse kasvu aeglustumine võib lükata edasi välisnõudluse taastumise.

"Võlakoorma all vaevlevate riikide taastumine on olnud habras. Uued probleemid euroala riikide panganduses ja selle taustal jätkuvalt lahendamist ootavad struktuursete reformid ohustavad euroala majandust ja finantsstabiilsust. Eesti peamiste kaubanduspartnerite ja seega ka Eesti järgmise aasta kasvuväljavaated on tagasihoidlikumad," ütles Nordea panga peaökonomist Tõnu Palm.

Tulenevalt sisenõudlusest ja

eeskätt tarbijate kindlustundest on Põhjamaade ja Eesti avatud majandused väliskeskkonna mõjudele oodatust paremini vastu pidanud, samas selle aasta trend on kasvu aeglustumine.

"Järgmisel aastal ootame pööret paremusele euroalal ja Eestis: Eesti eratööstuse ja ekspordi kasv prognoosime vastavalt 3,6% ja 7,5%. Eesti majandus kokku kasvab baasstsenaariumi järgi üle 3 protsendi," sõnas Palm.

Eesti sisenõudlust on toetanud investeeringute ja eratööstuse kasv.

Ettevõtted on majanduse ebamäärasuse tingimustes oma varusid optimeerinud. Investeeringute kasv jätkub, kuid mõõdukamas tempos.

Eesti riigi rahandus on euroala tugevamate seas, mida kinnitavad nii viimased reitinguagentuuride hinnangud kui ka turuintressid. Ka varasemas kriisis karastunud erasektor on majan-

duse jahtumiseks paremini ettevalmistunud. Määrava tähtsusega on omada kõrgeid krediithinnanguid, kuna sellest sõltub suures osas nii kapitali hind kui ka laenuressursi pikkus.

Erinevalt euroala keskmisest on võrreldes möödunud aasta madala tasemega kasvanud ka Eesti tarbijate kindlustunde, mis on tingitud eelkõige paranenud hinnangutest majandusele ning selle väljavaatele.

ARIPAEV.EE

3%

kasvab Nordea prognoosi järgi Eesti majandus tuleval aastal.

Ä Mis on mis Eesti Panga prognoosi põhinäitajad

	2011	2012	2013	2014
SKP (miljardit eurot)	16,0	17,0	18,1	19,4
SKP muutus püsihindades (%)	7,6	2,6	3,6	4,1
ÜTHI muutus (%)	5,1	3,9	3,2	2,7
Ekspordi muutus püsihindades (%)	24,9	3,9	6,4	6,6
Eelarve tasakaal (% SKPst)	1,0	-1,5	-0,5	0,0

ALLIKAS: STATISTIKAAMET, EESTI PANK

Ä Kommenteaar Sobiva tööjõu puudus on suur

KERSTI KRAAS
EVEA juhatusel liige

EVEA ei ole viimasel ajal teinud ühtegi tööjõudu puuduvat uuringut, seega üldistada sektoripõhiselt ei ole võimalik. Küll aga võin öelda ettevõtete juhtidelt saadud info põhjal, et sobiva tööjõu puudus on suur. Esmajärjekorras on raske leida tööjõudu

teenindussektori valdkondades. Samuti on aga näiteks raske leida sobiva kompetentsiga juriste. Siin on võimalik olukord, kus erialaliselt spetsialiseerunud töötajad küsivad töötasu, mida tööandja ei suuda maksta.

Tööjõuliikuvus on suur, töötajad liiguvad parema töötasu poole.

Hea töö eest on võimalik rohkem palka saada

FELIX MÄGUS
Eesti Hotellide ja Restoranide Liidu juhatuse liige

Töepooldest, töötajatega on kitsas, konkurssidele palju soovijaid ei tule, oskustega töötajaid on vähe. Suveks on palju taotlejaid suvetööle majutuses, kuid need on noored, kel kogemust pole, ja nemad tahavad vaid 1–2 kuuks tulla. Pi-

kemasse töösuhtesse tulijaid ja õige motivatsiooni ja suhtumisega inimesi on vähe.

Inimesed tahavad ikka rohkem palka saada, kuid ma arvan, et nüüd, mil ettevõtete majanduslik olukord on paranenud, ollakse valmis ka pisut rohkem maksta, kui saadakse selle eest vastu head tööd.

Avaliku sektori palgad maha jäänud

ORSOLYA SOOSAAR
Eesti Panga ekonomist

Palgad avalikus sektoris, eriti kohalike omavalitsuste haldusalas, on maha jäänud erasektori palkade taastumisest. Surve palgatõusuks avaldus selgelt ka õpetajate streigi kaudu ja nii on olemas kokkulepe haridustöötajate miinimumpalga tõstmis-

seks 2012. aasta sügisest. Samuti on palgatõusu kokkulepe sõlmitud transpordisektoris. Koos ehitussektori taastumisega ja suurenenud tellimustega suureneb tõenäoliselt tööjõunõudlus sellel tegevusalal ehk nii suurem nõudlus kui ka piiriülene konkurentide suurendavad selles sektoris survet palkade tõusuks.

Äripäeva mai tulemus nelja aasta parim

ASi Äripäev mai käive ja kasum olid parimad alates 2008. aasta maist, kusjuures kasum eelmise aastaga võrreldes kahekordistus.

Ettevõtte maikuu netokäive oli miljon eurot, mis on 29 protsenti mullusest parem. Mai kasum (EBITA) küündis 200 000 euron, mis on mullusest kaks korda parem.

Viie kuu kokkuvõttes on ASi Äripäev käive 4,4 miljonit eurot, 28 protsenti mullusest enam. Viie kuu kasum oli 520 000 eurot, mis teeb EBITA marginaaliks 11,7 protsenti.

Viie kuu suurimad kasumitoojad olid ajaleht Äripäev (koos aripaev.ee-ga), kitsamas valdkonnas tegutsevale otsustajale suunatud teemaveebid ning ajakirjade Imeline Teadus ja Imeline Ajalugu kirjastamine.

Reklaamimüük internetiväljaannetes on mullusest suurem 36 protsenti, reklaamimüük paberväljaannetes suurenes 23 protsenti.

ARIPAEV.EE

EHITUS

ERRi uue hoone projekt võeti tööst maha

Eesti Rahvusringhäälingu nõukogu juhatusel esimees Agu Uudelepp ütles Delfile, et ERRi nõukogu otsustas teisipäevasel istungil üksmeelselt, et Tuisu tänava projekt pole perspektiivikas ja sellega praegusel kujul enam edasi ei minda.

Nüüdseks on Uudelepa sõnul selge, et Eesti riigil pole sellise hoonetehitamisega jaoks raha.

ERRi uue hoone projekti on panustatud 3,4–3,6 miljonit eurot, hinnakalkulatsioonide järgi läheks uus maja maksma 55,3–70,9 miljonit eurot.

LIHKMEMAKSUD

Usinamalt täitsid parteikassat sotsid

Erakondade liikmemaksude edetabelit juhivad sotsid, kes möödunud aastal maksid liikmemaksu kokku 17 162 eurot, mis moodustas partei kogutuludest 1,5%, kirjutas Eesti Päevaleht.

Neist järgmine erakond oli IRL, kus möödunud aastal moodustasid liikmemaksud kogutuludest ühe protsendi. Kõige kehvem oli seis Reformierakonnas (0,6% kogutulust).

Kuigi kõigis erakondades makstakse liikmemaksu, jääb maksjate protsent erakonna liikmete üldarvust 9 ja 16 vahele.

MAKSUD

Palgi import Venemaalt läheb soodsamaks

Tulenevalt liitumisest WTOga peab Venemaa alandama hiljemalt 22. augustist eksporditollimaksu kuuse- ja männipalgi väljaveole Euroopa Liitu.

Senise 25 protsendi asemel avaneb ettevõtetele võimalus tariifikvoodi piires importida kuuse- ja männipalki vastavalt 13- ja 15protsendilise tollimaksuga.

Tariifikvoodi mahuks Euroopa Liidule on ühes aastast männil 3,645 miljonit kuupmeetrit ja kuusel 5,960 miljonit kuupmeetrit. Kogumahust 70 protsenti on võimalik importida ettevõtetele, kes on seda eelnevalt juba 2004. ja/või 2007. aastal teinud ning kes edastavad selleks vajalikud andmed hiljemalt selle aasta 3. juuliks majandus- ja kommunikatsiooniministeeriumile.

Ülejäänud 30 protsenti on võimalik soodustingimustel vedada ka uutel importijatel.

Tariifikvoot avaneb Venemaa WTOga liitumise kuupäevast ehk hiljemalt selle aasta 22. augustil. Sellest kuupäevast on kõigil importijatel, sh senistel importijatel, võimalus esitada jooksvalt taotlusi kvoodiloo saamiseks.

Pärnu Linnavalitsuse majandusosakond

müüb avalikul kirjalikul enampakkumisel Pärnus A. H. Tammsaare pst 11 asuva kinnistu nr 378405

* sihtotstarve ärimaa, pindala 3788m²
* enampakkumise alghind 440 000 eurot, tagatisraha 44 000 eurot

Kinnistul paiknev pansionaadihoone on arhitektuurimälestis (mälestise registri nr 27832) ja kinnistu paikneb Pärnu vanalinna ja kuurordi muinsuskaitsealal (mälestise registri nr 27007)

Pakkumised tuleb esitada hiljemalt 26. juunil 2012 kell 13.00

Pakkumiste esitamiseks vajalik täiendav informatsioon on kättesaadav Pärnu linna veebilehel www.parnu.ee rubriigis Omavalitsus - Linna vara avaldatud kuulutused. Samas on kättesaadav ka info teiste Pärnu linna poolt müüdavate objektide kohta, mille hulgas on ka mitmed kesklinna hoonetes paiknevad äripinnad.

Info tööpäevadel: 444 8310, 524 8935, e-post linnavara@lv.parnu.ee.

www.parnu.ee

Pärnu Linnavalitsus

USA jaemüük vähenes teist kuud järjest

USA jaemüük vähenes ka mai-kuus, teist kuud järjest, kui tööhõive kasv aeglustus ja tagasihoidlik palgakasv mõjutasid nõudlust, näidates, et maailma suurim majandus on jahenemas, vahendas finantsuudisteagentuur Bloomberg.

Mais toimunud jaemüügi 0,2%-line langus vastas analüütikute ootustele. Kui välja jätta automüük, siis oli mai jae-

müügi langus viimase kahe aasta suurim.

Kaheksa kolmeteistkümnest suurest kategooriast näitasid langust, kõige enam vähenes ehitusmaterjalide ja teenindusjaamade jaemüük.

Autode jaemüük tegi ootamatu tõusu, see kasvas mais 0,8%, pärast 0,1%-list suurenemist eelneval kuul.

ARIPAEV.EE

Rekordarv reisijaid

Mais sõitis Edelaraudtee rongidega 174 737 reisijat, mis on viimase viie aasta sama kuu rekord. Võrreldes 2011. aasta mai-kuuga kasvas Edelaraudtee reisi- jate arv 10 protsenti.

Kõige populaarsem oli mai-kuus Tallinna–Türi–Viljandi suund, kus sõitis 60 600 reisijat. Sellele järgnesid Tallinna–Tartu ning Tallinna–Rapla suund.

ARIPAEV.EE

Sinu ühendus EUROOPAGA

Transpoint International (EST) AS
tel 620 1400, faks 620 1410
transpoint.estonia@vrtranspoint.com
www.vrtranspoint.com/ee

VÕLAKRIIS

Kreeklased valivad uuesti. Kaks võrdset leeri

SIRJE RANK
sirje.rank@aripaev.ee

Euroala riikide katsed nädalavahetusel Kreekas toimuvate valimiste eel Hispaania pankade abistamisega pingeid maha võtta on olukorra turgudel hoopis hullemaks muutnud.

Eilsel võlakirjaoksjonil kerkisid järsult juba ka Itaalia laenukulud, rääkimata sellest, et Hispaania puhul ei lasknud turud ennast veenda, et abivajadus üksi pankadega piirdub.

“Kriis liigub vältimatult edasi järgmise doominokivini, milleks on Itaalia,” ütles Prantsuse panga Societe Generale'i Euroopa ökonomist James Nixon agentuurile Bloomberg. “Lõuna-Euroopa majandused on sisuliselt vabalanguses ning turgude isu Lõuna-Euroopa võlapaberite järele on kiiresti kadumas. Ma ei näe midagi, mis võiks selle dümnamika ringi pöörata.”

Pühapäeval Kreekas toimuvad kordusvalimised riskivad veelgi õli tulle valada.

Kreeklastel tuleb otsustada, kui tõepäraseks hinnata radikaalse vasakleeri Syriza juhi Alexis Tsiprase lubadused, et riik saab euroalale jääda ka IMFi ja ELi abipaketti kõrvale heites. Või kui tõsised on konservatiivse Nea Dimokratia juhi Antonis Samarase ähvardused, et Tsiprase toetamine päädib euroalalt väljaheitmisega. Viimased arvamusuuringud näitasid kahte parteid äärmiselt tasavägisel heitluses.

“Kreeka vajab tugevat valitsust ja ma nimetan seda rahvusliku päästmise valitsuseks,” ütles eile Antonis Samaras, kes lubas koostööd teha kõigi poliitiliste jõududega, kelle eesmärk on püsida euroalal, ja uuesti läbi rääkida abipaketi tingimuste üle, et panna enam rõhku majandust stimuleerivatele meetmetele.

“Mingil juhul ei tohiks asi minna kolmandate valimisteni,” ütles Samaras.

Tsipras ähvardab kollapsiga kogu Euroopas.

Alexis Tsipras kirjutas aga eile ajalehes Financial Times, et vaid Syriza üksi suudab Kreeka tagasi tuua kuristiku servalt, kuhu Samarase partei ja sotsid kordamööda valitsedes Kreeka on viinud. Samuti

„**Ma usun, et Kreeka peaks euroalale jääma, eeldusel, et riik oma kohustused täidab.**

Euroopa Komisjoni president Jose Manuel Barroso

VALIMISKAMPAANIAT tegev vasakjõudude juht Alexis Tsipras on kinnitanud, et ainult tema suudab Kreeka kuristiku servalt tagasi tuua. FOTO: REUTERS/SCANPIX

kordas ta plaani IMFi ja ELi kärpeprogramm kasvuprogrammiga asendada, kuna senine kriisilahendus ei tööta.

“Nädalavahetuse sündmused Hispaanias kinnitavad, et kriis on üleeuroopaline ning et viis, kuidas seda lahendada on püütud, ei anna tulemust,” kirjutas Tsipras, korrates samas ka lubadust Kreeka euroalal hoida.

Tsipras on veendunud, et Kreeka euroalalt lahkumine oleks rahaliidule ja selle pankadele liiga ränk löök, et sellega keegi riskida julgeks.

“Kreeka suur relv on praegu see, et Kreeka finantssüsteemi kollaps tooks kollapsi ka Euroopa pangandussüsteemis,” ütles Tsipras hiljuti intervjuus ajalehele Wall Street Journal. “Meie esimene eelistus on siiski oma Euroopa partnereid veenda, et see on nende enda huvides, et rahastamist ei katkestataks.”

Eile Euroopa Parlamendis esinenud Euroopa Komisjoni president Jose Manuel Barroso kordas hoiatust, et euroalale jäämiseks tuleb Kreekal kokku lepitud kursil jätkata.

“Ma usun, et Kreeka peaks euroalale jääma, eeldusel, et riik oma kohustused täidab,” ütles Barroso.

Need kohustused eeldaksid Kreeka uuel valit-

susel veel enne selle kuu lõppu täiendavate kärpekohtade leidmist 11 miljardi euro väärtuses.

Kreeklased on kahevahel – Tsiprase lubadused rikaste, sealhulgas rikaste laevnike maksustamisest, palkade ja pensionide taastamisest, riigi vara müügi peatamisest, pankade riigistamisest ja kõige selle juures euroalal jätkamisest kõlavad liiga ilusalt. Samaras samas hoiatab, et euroalalt väljalangemine toob hüperinflatsiooni, pangajooksu ja veelgi rängema vaesuse. Välistada ei saa, et needki valimised lõpevad patiseisuga.

Kreeklased tühjendavad panku rahast. Mai alguse valimiste järel on olukord Kreeka majanduses vaid edasi halvenenud. Kreeklased tühjendavad oma kontosid ja toimetavad raha piiri taha – päevasised väljavõtted on agentuuri Bloomberg andmeil tõusnud 500 miljoni piirile. Suured rahvusvahelised kindlustusfirmad on lõpetanud Kreeka kaubanduskrediidi andmise, mis võib peagi kaasa tuua importravimite ja muu impordi napuse. Energiafirmale tasumata arvetest kuhjunud võlgnevused ei võimalda sel enam gaasi eest maksta, mille tagajärjeks võivad olla elektrikatkestused.

IMFi ja ELi abiprogrammi täitmise on valimiskampaania vahepeal soiku jätnud.

54%

kreeklastest on seda meelt, et abiprogrammi tingimusi on võimalik leevendada.

Kitman Thulema sisustab miljoni euro eest Neste tanklad Venemaal

AS Kitman Thulema allkirjastas Neste Oili Venemaa tütarfirmaga lepingu 20 tankla sisustamiseks. Lepingu hinnanguline maht on miljon eurot.

Kitman Thulema sõlmis lepingu Neste St.Petersburg LLCga. Sisustatavad tanklad asuvad Leningradi oblastis, Luugas ja Viiburis. Tänu sõlmitud lepingule suureneb Kitman Thulema müügimaht Venemaale võrreldes eelmise aastaga üle kahe korra.

Kitman Thulema ja Neste koostöö sai alguse 2010. aastal ning ka 2011. aastal moodustas

56%

moodustas eksport 2011. aastal Kitman Thulema käibest. Eksporditakse Venemaale, Soome, Lätti, Leetu, Rootsi, Taani, Saksamaale ja Prantsusmaale.

Kitman Thulema Venemaa ekspordist valdava osa müük Nestele.

“Venemaa on Kitman Thulema jaoks väga atraktiivne turg. Paraku on sealne asjaajamine õigusruumist tulenevalt oluliselt keerulisem kui Euroopa riikides, mis moodustavad suurema osa Kitman Thulema välis- turust. Koostöö Nestega on andnud meile väärtusliku kogemuse, kuidas Venemaal äritegevust arendada,” ütles Kitman Thulema juhataja Ilo Rannu.

2011. aastal sisustas Kitman

Thulema Peterburis 12 Neste tanklat. Neste tanklate sisustustalahendused töötab välja Austria firma Retail Branding GmbH.

TOOSTUSUUDISED.EE

Loe veebist

“Kitman Thulema lahvas en- neolematusse kõrgusse”
“Kitman loob investeeringu abil 15 uut töökohta”
“Kitman soovib messide abil suurendada eksporti 20 prot- senti”

WWW.ARIPAEV.EE

Eesti Post avas Leedus pakiautomaadid

Eile käivitas logistika- ja posti- ettevõtte Eesti Post alati avatud pakiautomaadid Leedus, elavdades sellega e-kaubandust Baltimaades.

“Meie roll on anda oma panus e-kaubanduse arengusse. Post24 pakiautomaatide võrgustiku laiendamist on kannustanud klientide huvi ja ootus. Pakiteenused peavad käima mitte pelgalt klientide vajadustega kaasas, vaid samm eespool,” kommenteeris laienemist Eesti Posti juhatuse esimees Aavo Kärmas.

Uuringud näitavad, et globaalne e-kaubandus kasvab aastas ca 20%. Leedus on e-kauban-

duse osakaal jaekaubandusest 1–2%, samas kui Euroopa näitaja on 3,4%. Balti riikides ostetakse interneti vahendusel kaupu internetikasutajate kohta 3–4 korda vähem kui Euroopas keskmiselt.

“Mugav ja kiire pakiteenus on eeltingimus e-kaubanduse laiemaks kasutuselevõtuks. Paigutasime üle Leedu 35 Post24 pakiautomaati kaheteistkümnes Leedu linnas, mis sarnaselt Eesti mudeliga asuvad inimeste käiguteede ääres,” ütles Post24 Balti ärijuht ja Leedu ettevõtte juht Joona Saluveer.

ARIPAEV.EE

Euro vajab kaitset

Hispaania ja Itaalia valitsusjuhid kutsusid Euroopa poliitikategijaid eile üles julgemaid samme astuma, et võlakriisile piir panna - 100 miljardit Hispaania pankadele seda ilmselgelt ei suutnud.

Hispaania peaminister Mariano Rajoy lubas "lahingusse minna" keskpankurite vastu, kes keelduvad taastamast tugioste euroala riikide võlakirjaturul. Üleskutset, et keskpank taastaks tugiostud, sisaldas Rajoy eile avalikustatud kiri ELi liidritele.

Itaalia valitsusjuht Mario Monti ütles eile parlamendis, et Euroopal pole aega oodata, kuni kärpemeetmed laenukulud stabiliseerivad.

Viis firmat käpa all. Ühistegevuste juurutamine

Kuidas juhtida korraga ja edukalt viit firmat kolmes riigis, selgitas online-intervjuus mitme toidutööstuse juhatause esimees Teet Soorm.

Veebruaris sai Soorm Rakvere Lihakombinaadi (RLK) juhiks, jätkates samas ka Talleggi ja Ekseko juhtimist. Lisaks hakkas ta juhtima RLK tütarettevõtteid Lätis ja Leedus – Rigas Miesnieks ja Klaipedos Maistas.

Kuidas saate hakkama viie firma juhtimisega? Mida RLK lisamine tööülesannete sekka Teile tähendas, milliseid muutusi kaasa tõi? Sisuliselt on tegemist ühe ettevõttega, mis tegutseb kolmes riigis ja millel on kaks põhilist protsessi koos kattuvate osadega, nagu söödatootmine, veterinaaria, lihatööstus, müük ja muud tugifunktsioonid.

Mis õpetussõnad andis Anne Mere Teile RLKst lahkudes? Kas plaanite ka kunagi emafirmasse tööle minna? Töötame ka praegu Annega samas kontsernis ja vestleme töö teemadel pidevalt. HKScanil on viis põhiturgu – Baltimaad, Soome, Rootsi, Taani, Poola. Baltimaade töö juhtimine on usaldatud mulle ja praegu ei plaani Balti riikidest lahkuda.

Kui tundlikud on RLK ja Talleggi suveilmadele? Suvi on grilltoodete müügi kõrghooaeg ja meile väga tähtis aeg. Tootmine töötab kõrgkoormusel ja on nii paindlik kui võimalik. Pikki ilmaprognoose ei vaata, kuid lähima nädalavahetuse ilm on küll oluline prognooside tegemisel.

Millal RLK ja Tallegg lõpetavad E-ainete kasutamise? E-aineid kasutatakse lihatööstuses ohutute toodete valmistamisel ja nende kasutamine on igati kontrollitud. Oleme siiski tarbijate soovil vähendanud toodetes E-ainete sisaldust. Näiteks maitsetugevdaja E621 oleme eemaldanud 70% retseptidest.

Kuhumaani plaanite Talleggi ja Rakvere Lihakombinaadi tegevuste ühendamisel minna?

RAKVERE Lihakombinaadi juht Teet Soorm.
FOTO: RAUL MEE

Otsime ühistegevuse võimalusi kogu protsessi ulatuses, näiteks söödatootmine, finantsjuhtimine ja teised tugifunktsioonid. Samuti juurutame ühtsed standardid Baltimaades.

Kui suur on Teie palk? Kuidas see on firmade lisandumisel muutunud? Juhi palk ei sõltu firmade arvust, vaid töö tulemuslikkusest. Olen piisavalt motiveeritud ja silmis on sära oma töö tegemiseks.

Kui suur on keskmine palk kolmes Eesti firmas ning millist palgatõusu selleks aastaks plaanite? Oleme omas valdkonnas konkurentsivõimeline palgamaksja. Meie palgad tõusevad koos efektiivsuse tõusuga.

Mille poolest erineb firmade juhtimine Lätis-Leedus samast tööst Eestis? Sisulist vahet ei ole, kuid kõikjal on oma kultuurilised eripärad, millega tuleb arvestada.

Kas Teile tehti pakkumine tulla Atria juhiks Eestis/Baltimaades? Kui ei, siis miks Te arvate, miks mitte? Oleks tehtud, poleks läinud. Olen oma ettevõtete patrioot juba 18 aastat. Atrias eesisev on minu jaoks juba läbitud etapp.

Miks on RLK ja Talleggi tooted väikekauplustes oluliselt kallimad kui suurtes marketites? Suured kauplused on oma müügis efektiivsemad ja saavutavad sellega konkurentsieelse väikes- te kaupluste ees.

Rannamõisa teatas, et enam vett liha pähe ei müü. Kui suur on Talleggi toodetes veesisaldus? Tallegg toodab nii naturaalselt fileed, õrnsoolatud fileed kui ka erinevates marinaadides fileed, et rahuldada kõiki tarbijate soovet. Õrnsoolatud (veesisaldus 20%) fileel on vesi süstitud sügavale kudedesse ja seetõttu on fileed lihtsam valmistada ja ta jääb mahlaseks. Kes soovib, saab osta naturaalselt fileed ja maitsestamisega ise rohkem vaeva näha.

Millised on suurimad erinevused Eesti ja teiste Baltimaade klientide eelistustes? Eestis on populaarsemad grilltooted ja näiteks kanafilee. Lätis-Leedus rohkem tugeva suitsutamistastmega vorstid ja singid. Eriti paistab erinevusena silma tugev külmsuitsutoodete osakaal nii Leedus kui ka Lätis.

Kas kardate jaekaupmeeste omatoodete pealetungi? Meie eesmärk on müüa tooteid oma kaubamärgi all, et tarbija oleks teadlik, kelle tootega tegemist ja kus see toodetud on. Oleme nii Eestis kui ka Lätis oma kaubamärkidega turulidrid.

Kas tööjõuprobleemi leevendaks võõrtööjõu senisest märksa suurem Eestisse lubamine/kutsumine? Kas Teie ettevõtte spetsiifikat arvestades oleks võõrtööjõust abi? Meie ettevõtetes ei ole tööjõuprobleem nii terav, et vajaks nii radikaalseid meetmeid.

ARIPAEV.EE

KRIMI

Metallivargad rüüstavad elektriobjekte

Aprillist on Tallinnas ja Harjumaal hüppeliselt kasvanud varguste arv Elektrilevi alajaamadest. Kahe kuu jooksul on ligi 30 alajammas toimunud rüüstamised, mis põhjustavad ohtu eludele ja toovad kaasa rahalist kahju.

Kui möödunud aastal kokku toimus Tallinnas ja Harjumaal rüüstamisi 56 alajaamas, siis tänavau on ainult kahe kuu jooksul vargusi toime pandud juba 28 alajaamas. "Enamasti on vargustelaine seotud mõne kitsa isikuteeringi tegevusega, kelle tabamisel vargused peatuvad," selgitas Elektrilevi käiduosakonna juhataja Jaanus Tiisvend.

PIIMATÖÖSTUS

Valio Eesti pälvis ISO keskkonnasertifikaadi

Esimese Eesti piimatööstusena tunnustati mai lõpus Valio Eesti ASi maineka keskkonnasertifikaadiga ISO14001. Valio Eesti tegevjuhi Maido Solovjovi sõnul on sertifikaat tunnistus sellest, et keskkonnariskid on ettevõttes viidud miinimumini ning kogu juhtimine baseerub hästi läbi mõeldud keskkonnajuhtimissüsteemil. "ISO sertifikaat on kinnitus sellest, et Valio Eesti on oma tegevusprotsessid põhjalikult kaardistanud, mille tulemuseks on võimalik kokku hoida kulusid ja tõsta efektiivsust, vähendada keskkonnakulusid, olla paremini vastavuses seadustega ning anda igale tarbijale kindlus, et meie tooted on toodetud keskkonnasõbralikult ja -säästlikult," ütles Solovjov.

LIIKLUSOHUTUS

Ida-Viru teedele 10 kiiruskaamerat

Ida-Virumaa ohtlikel maanteelõikudel on valminud vundamendid, kuhu paigaldatakse kiiruskaamerad. Maanteeamet lubab liiklejaid teavitada, kui kaamerad asuvad sõidukite kiirust mõõtma, kirjutas Põhjarannik.

Mullu novembris sõlmitud lepingu järgi tuleb ASil Alarmtec osta ja paigaldada kümme statsionaarset automaatset kiiruskaamerat. Firma peab need ühendama andmekeskusega, rajama andmevahetussüsteemi ja korraldama nende kasutamise koolituse, kaamerate hoolduse ja taatlemise viie aasta jooksul. Tööde maksumus on 947 136 eurot. Kogu süsteem peaks käivituma hiljemalt juulis.

SEADUS

Linde: uus seadus tagab selge palgasüsteemi

Eile riigikogus vastu võetud uus avaliku teenistuse seadus (ATS) muudab avaliku sektori palgakorralduse selgeks ja läbipaistvaks, rõhutas põhiseaduskomisjoni liige Väino Linde. Suureneb põhipalga osakaal ning kaovad ära igasugused lisatasud. Linde sõnul on uut ATS-i oodatud juba üle kümne aasta. Eelnõule esitasid muudatusi peaaegu kõik riigikogu fraktsioonid ja paljud huvigrupid. Linde lisas, et ametniku palk hakkab koosnema vaid põhipalgast ja kuni 20 protsendist lisatasust või muutuvpalgast. "Teenistusest vabastamisel on etteatamistähtjad sõltuvalt teenistussuhte pikkusest 15 kuni 90 kalendripäeva. Koondamishüvitist saab üksnes ühe kuu keskmise põhipalga ulatuses," ütles Linde.

TULEMUS

Levira käive kasvas aastaga kolm protsenti

Levira majandusaasta käive oli 9,6 miljonit eurot ja EBITDA 3,8 miljonit eurot. Aktsiaseltsi käive suurenes võrreldes eelneva aastaga kolm protsenti.

Eile toimus ASi Levira aktsionäride üldkoosolek, mis kinnitas Levira majandusaasta tulemused. Televisiooniteenuste käive vähenes tulenevalt analoog-TV võrkude sulgemise jätkuvast mõjust. Samas kasvas põhiliselt ekspordile suunatud meediatenuste käive 35% võrra ning ekspordi osakaal käibest moodustas 33%, suurenedes aastaga 56%.

kolumnistide kolmapäev

Alates 9. maist ilmuvad Äripäeva arvamusküljel igal kolmapäeval püsiautorite kolumnid: Eesti arvamusruumi mõjukamad tekstid, mis mõtestavad päevakajalisi sündmusi ja nende taustu.

Kujunda oma arvamus koos Äripäeva autoritega!

Priit Hõbemägi • Peeter Koppel • Aivar Hundimägi • Meelis Mandel • Igor Rõtov • Marek Reinaas

INTERVJUU

Valija valib tunnete pealt. Poliitika rahastamise mõistmine keeruline

KADRI BANK
kadri.bank@aripaev.ee

Soome poliitikat nii poliitikute kui ka ajakirjanduse poole pealt näinud Jarmo Virmavirta ütles, et kuna erakondade rahastamise teema on keeruline, langetavad inimesed valimisotsuseid pigem emotsioonide najal.

Järgneb intervjuu Jarmo Virmavirtaga.

Kui palju on Reformierakonna rahastamiskandalist Soome ajakirjanduses kirjutatud? Ei ole palju. Ma loen üleriigilisi lehti nagu Helsingin Sanomat, Turun Sanomat, Aamulehti. Helsingin Sanomates ja Turun Sanomates on olnud ehk ükskaks artiklit.

On see Teie jaoks üllatus, et Eestis on selliseid juhtumeid? Mulle ei ole see üllatus. See ei ole esimene kord, kui Eestis erakondade rahastamisest räägitakse – näiteks on seda tehtud ka Savisaare puhul. Ja ma arvan, et ka soomlastele üldiselt ei ole see üllatus. Meil on omad segadused olnud.

Põhimõtteliselt on meie poliitikute rahastamine praegu korras. Seadused on selged ja see, kes on toetajad ja kust raha tuleb, on läbipaistev. Kui ma õigesti aru saan sellest, mis on Eestis toimunud, siis sellist juhtumit ei saa Soomes olla.

Aga ma siiski arvan, et ka tulevikus tuleb rahastamisega seotud skandaale ette, sest rahavajadus kasvab pidevalt.

Kas Soome poliitiline kultuur ja poliitikute moraal on kõrgemad kui Eestis? (Naerab) Ei saa rääkida poliitikast ja kultuurist ühel ajal – need on kaks eri asja.

Igas ühiskonnas on seadused ja igas ühiskonnas on neid, kes rikuvad seadusi. Kuid see atmosfäär Soomes – ja loodetavasti ka üldiselt Euroopas – on see, et poliitikas peaks olema selge moraal ja parem, kui see on varem olnud.

„**Igas ühiskonnas on seadused ja igas ühiskonnas on neid, kes rikuvad seadusi.**

Jarmo Virmavirta

Näiteks Soomes saatis eelmistel parlamendi valimistel põlissoomlasi üllatuslikult suur edu. See viitab inimeste ootusele, et poliitikute moraal peaks olema parem. Mitte, et põlissoomlased oleks selles eeskujuks, aga just valimistulemus näitas, et inimesed soovivad uut moodi poliitikat.

Kuidas inimesed Soomes poliitiliste skandaalide puhkemisele reageerivad? On kahte sorti reaktsioone ja inimeste käitumine on mustvalge. Ilkka Kanerva (parlamendisaadik, endine välisminister – toim) on siin hea näide. Tema tulemus eelmistel parlamendivalimistel ja kohalikel valimistel oli kõige parem oma valimispiirkonnas. Need, kellele sümpatiseerib Kanerva, toetavad teda täielikult. Teiste arvamus on risti vastupidine.

Nagu ka poliitika rahastamine on keeruline asi, on seda ka rahastamist puudutavad kohtuotsused. Inimesed ei tea täpselt, kus on tõde, ja reageerivad tunnete pealt.

Meil oli umbes 20 aastat tagasi minister Juhanatalo. Tema sai riigikohtus süüdimõistva otsuse (mõisteti pistise võtmises süüdi – toim) ja pidi ka

parlamendist lahkuma. Aga järgmistel valimistel inimesed hääletasid ta tagasi. Inimesed mõtlesid ehk, et ta oli küll kurjategija, aga vähemalt meie oma kurjategija.

Kui poliitiku suhtes on alustatud uurimist, siis kas ta peaks oma ametikohast loobuma? Soome seadused ütlevad selgelt, et parlamendiliikmete puhul peab see toimuma riigikohtu otsusega. Kohalikus omavalitsuses, nagu Kanerval oli, peab selle otsuse tegema vallavolikogu. Või, nagu Kanerva otsustas, võib ise loobuda (kohast KOVs – toim).

Kas Soomes võivad ettevõtted poliitikute valimiskampaaniaid toetada? Jah, toetuse maksimumsumma on aastas 30 000 eurot nii ettevõtjate kui ka üksikisikute puhul. Deklareerida tuleb annetusi alates 1500 eurost.

Aastaid tagasi olid meil sellised probleemid, et Nõukogude Liit toetas kommuniste ja sotsid said raha Saksamaalt ja Ameerikast. Ma arvan, et praegu raha välismaalt ei tule.

Oluline on, et erakondadel oleks korralik riik-

Ä Kes on kes Jarmo Varmavirta

Professor ja ajakirjanik, on olnud mitme väljaande peatoimetaja. Töötas 1970. aastate alguses parteis Kokoomus ja on hiljem olnud erakonna n-ö hall kardinal eelkõige välispoliitikas. Pikaaegne Soome välispoliitika instituudi juhatuse eesmees. Postimehe ja uusisuomi.fi kolumnist.

Rahapesujõuk jõudis kohtu ette

Riigiprokuratuur esitas viiele isikule ja nende kontrolli all olnud viiele ettevõttele süüdistuse kuritegeliku grupeeringuna läbiviidud ulatuslikus rahapesus.

Süüdistuse järgi suunas grupeering arvutikasutajad pahavara kasutades reklaamlehtedele, mille tulemusena said süüdistatavad tänu n-ö kummitusklikkidele internetireklaami vahendustasudele.

Kuritegude tulemusena saadi

internetireklaami vahendajatelt vähemalt 21,9 miljonit USA dollarit ja 234 000 eurot.

Süüdistuse kohaselt organiseeris 31aastane Vladimir 2006.–2011. aastani pahavara DNS Changer väljatootmist, levitamist ja haldamist. Viirusega nakatati vähemalt neli miljonit arvutit umbes sajaj riigis.

Pahavaraga DNS Changer seotud kuritegelikus ühenduses tegutses kuus meest ja üks naine, kes tegelesid programmeerimi-

se, tehnilise taristu haldamise ning välismaiste äriühingutega suhtlemisega.

Kriminaalasja raames on arestitud 143 kinnistut, kuus sõidukit, üks väikelaev ning umbes 660 000 eurot.

Eesti kriminaalmenetluse raames esitas riigiprokuratuur Vladimirile süüdistuse kuritegeliku ühenduse loomises ning rahapesus, mille pani toime kuritegelik ühendus, suures ulatuses ja vähemalt teist korda. Timu-

rit, Dmitrit, Konstantini ja Valentinat süüdistatakse kuritegeliku ühendusse kuulumises ning rahapesus suures ulatuses. Süüdistus on esitatud ka viiele juriidilisele isikule, mille kaudu on süüdistatavad juhatuse liikmena teinud teinud.

Menetlus ka USAs. Ameerika Ühendriikide kriminaalmenetluse raames on süüdistuse saanud Vladimir, Timur, Valeri, Dmitri, Anton, Konstantin ja

Andrei seoses vandenõuga arvutisse sissetungimiseks, internetipettusega, tahtliku juurdepääsuga kaitstud arvutisse pettuse eesmärgil ja tahtliku informatsiooni edastamisega kaitstud arvutist.

Lisaks on Vladimirile esitatud süüdistus rahapesus ja tahtlikus kaasosaluses rahalistes tehingutes, mille tulemusena soetatid vara internetipettuse ja volitamata arvutisse sissetungiga.

ARIPAEV.EE

Ä Taust DNS Changer

Pahavara võimaldas kontrollida nakatatud arvutite internetiseadeid, et suunata kasutajaid määratud lehtedele ja aadressidele või takistada teatud veebilehtede külastamist. Ka oli pahavaraga võimalik asendada veebilehtede sisu, sh reklaame ja linke. Pahavara haldajatel oli võimalik suunata arvutite kasutajaid klikkima reklaame, mille eest saadi tasu internetireklaami vahendustasude eest.

ERAKONDADEL peaks olema korralik riiklik toetus, leiab Jarmo Var-mavirta. FOTO: TOOMAS HUIK/POSTIMEES/SCANPIX

lik toetus. Soomes toetatakse ka erakondade fraktsioonide tegevust. Just fraktsioone toetatakse varasemast enam.

Lisaks on parlamendiliikmel õigus võtta endale üks abiline, nõunik, kelle palk on natuke üle 2000 euro kuus. See on kokku väga suur summa.

Kuidas skandaalide keskel olevad poliitikud ajakirjandusse suhtuvad? Ajakirjaniku ja meedia roll poliitikas on väga tähtis – sellest saavad aru kõik poliitikud. See ehk ärritab poliitikuid, aga reaalsus on see, et meedia on olemas.

Kui sa oled poliitik, siis sinu elu üks põhipunkte peab olema avatus ja sellepärast peaks sul olema head suhted ajakirjanikega. Aeg-ajalt tuleb ette konflikte, aga need tulevad ja lähevad. Ma arvan, et kõige olulisem on, et selles suhtes on stabiilsus olemas.

Võrreldes 40–50 aasta taguse ajaga on ajakirjanduse roll kasvanud. See tähendab, et ühiskond ja poliitika on läbipaistvamad. Aga igas positiivses kohas on ka omad probleemid, sest ka kollase ja skandaale otsiva meedia osa on kasvanud.

Ä Kommentaar Soomes samuti skandaale

MATTI MÖRTTINEN
Aamulehti toimetaja

Meikari juhtum tundub olevat erinev nendest rahastamisskandaalidest, millega meil Soomes on tulnud tegeleda. Suurem debatt valimiskampaaniate rahastamise üle algas Soomes rohkem kui kaks aastat tagasi, kui Keskusta (Soomes Keskerakonna – toim) parlamendisaadik Timo Kalli ütles intervjuus, et ta ei ole täitnud oma rahastamisaruandeid korralikult, kuna sellega ei kaasne mingeid sanktsioone. Kalli tunnistas, et ta rikkus seadust, kuid ta ei hoolinud sellest, sest seadus ei näinud ette karistust.

Ütleksin, et poliitilise vastutuse võtmine näiteks ametikohast loobumisel ei ole sagedane ka meie kultuuris. Minu hinnangul hoiavad Soome poliitikud võimust kinni nii kaua, kui suudavad, ja nad kaitsevad üksteise seljast tagust senikaua, kuni kõrgeimast kohtust tuleb otsus. Mitmel juhul on poliitikud tulnud poliitikasse tagasi ja osutunud valituks ka siis, kui nad on korruptsioonis süüdi mõistetud.

Taanis suuri skandaale vähe

ULRIK HORN
Taani Börseni poliitikatoimetaja

Meil ei ole selliseid rahastamisskandaale olnud, kuid ütleksin, et sellises situatsioonis tuleks ministril tagasi astuda – vähemalt perioodiks, kui ta on uurimise all. Kui selgub, et süüdistused ei vastanud tõele, saaks ta oma ametikoha tagasi. Kuid kui vastaksid, siis tuleks tal tagasi astuda ning arvatavasti ka poliitikast lahkuda.

Viimane juhtum Taanis puudutab meie endist maksunduse ministrit Troels Lund Poulsenit. Väidetavalt andis tema *spindoctor* salastatud informatsiooni meie uuele peaministrile Helle Thorning-Schmidtile. Kas Lund Poulsen oli sellest teadlik, on praegu uurimisel, aga ta lahkus parlamendist. Kuid nüüd, kõigest pool aastat hiljem, on ta sinna naasnud. See pani nii mõnegi tema parteikaaslastest kui ka avalikkuses kulmu kergitama.

Finantseerimine on küllaltki läbipaistev. Kui annetused ületab 20 000 Taani krooni, siis tuleb avaldada nii eraannetaja nimi kui ka aadress. Suuri skandaale pole meil olnud.

Ä Taust Kanerva kohtuasi kestab siiani

Mitu aastat on kestnud kohtupidamine Soome endise välisministri ja koonderakonna parlamendisaadiku Ilkka Kanerva üle, kes süüdistuse järgi lasi ehitusettevõtjatel oma 60. juubeli peo kinni maksta. Vastutasuks püüdsid ehitusettevõtjad saada oma kaubanduskeskustele häid asukohti.

Sel kevadel mõistis Helsingi linnakohus Kanerva süüdi pistisevõtmises ja ametikohustuste rikkumises ning karistas teda aasta ja kolme kuu pikkuse vangistusega tingimisi. Kaks neljast ettevõtjast mõisteti reaalset vangi.

Kuid kohtuasi võeti nüüd arutlusele riigikohtus. Seega – kuigi Kanervale mõisteti alama astme kohtus vanglakaristus, on ta endiselt parlamendis.

Alo Lillepea pakub Q Vara pankrotipessa kompromissi

Ä ANNE OJA
anne.oja@aripaev.ee

Eile Harjumaakohtupäevakorras olnud kohtuistung aluse-tult saadu pankrotipessa tagastamiseks lükkus sügisesse, kuna Q Vara endine juht Alo Lillepea püüab pankrotihalduritega kokkulepet sõlmida.

Q Vara asjas pidi eile toimuma eelistung, aga kohale ilmunud hageja esindajad ja kostja

Alo Lillepea. FOTO: RAUL MEE

Alo Lillepea esindaja teatasid, et on alustanud läbirääkimisi kompromissi sõlmimiseks, ja palusid seetõttu istung edasi lükata. Uueks eelistungi ajaks on 31. oktoober.

Pankrotis Q Vara esindavad praegu pankrotihaldurid Eve Selberg ja Iy Müürsoo. Nad on kohtusse andnud kõik Q Vara kunagised juhatuse liikmed.

ARIPAEV.EE

Müügijuhtimise Aastakonverents 2012 esilinastub Solaris kinos 13. septembril

RAIN
VÄÄNA

SAMI
SEPPÄNEN

MARGUS
KASTEIN

KAISI
KASK

ALAR
OJASTU

JÜRI
PREOBRAZENSKI

müügijuht kahe x tule x vahel

Tippjuhi ootused ja nõuanded müügijuhile •
Tippmüüja ootused ja nõuanded müügijuhile • Kolm
dramaatilist lugutippjuhi, müügijuhija müügiinimese
suhtest • Kahe tule vahel – kuidas toime tulla?

Osatäitjad: Elisa Eesti juht **SAMI SEPPÄNEN** • Saku Õlletehase juht
MARGUS KASTEIN • Lindström Eesti juht **RAIN VÄÄNA** • Eduelamus
OÜ treener ja konsultant **ALAR OJASTU** • RE/MAX Professionals'i
tippmaakler **JÜRI PREOBRAZENSKI** • LHV tippmüüja **KAISI
KASK** • EMT personalijuht **TERJE KUUSIK** • Microsoft'i Baltikumi
personalijuht **MERLE LINDMAA** • Go Traveli juht **MATTI PRUUL**
• prof **MARE PORK** • treener-konsultant **MIHKEL REINSALU**

Äripäev

Konverentsi **soodushind** kuni 06.09.2012 registreerudes 199 eurot (+km), hiljem registreerujatele 239 eurot (+km). Kahe või enama inimese osalemisel ühest maksjaettevõttest kehtib hindadele soodustus 5%. Lisainfo ja registreerimine telefonil 667 0411 või **www.seminar.aripaev.ee**

KASULIK

Kuidas kaotatud nutitelefoni üles leida? Appi tulevad erinevad Androidi rakendused

ERKI ORAS
Photopointi ajaveebi toimetaja

Kuigi nutitelefonid pole enam ammu luksus-esemed, maksab enamik neist siiski päris palju raha. Paljude jaoks aga võib mobiili sees oleva info väärtus telefoni oma isegi ületada. See võib olukorra, kus telefon on teadmata suunas lahkunud, vägagi valuliseks muuta. Androidi operatsioonisüsteemiga telefonide omanikele on selle olukorra lahendamiseks aga häid uudiseid.

Plan B. Plan B on suurepärase rakendus neile, kes pole mõelnud plaan A peale ehk siis pole oma nutifoni installinud ühtegi rakendust, mis telefoni leidmisel abiks oleks. Plan B saate oma telefoni installida ka eemalt Google Play (Android Marketi) kaudu. Pärast installimist saadab Plan B teate teie telefoni asukohast teie Gmaili aadressile. Kui telefon aga saadetud aadressilt vahepeal liikuma on läinud, siis tuleb saata mõnelt teiselt telefonilt, näiteks sõbra omalt, oma telefonile SMS sõnumiga "Locate" ning rakendus saadab teile vastu värske info kõnetoru asetsemisest.

Android Lost. Android Lost ehk Kadunud Android on valminud Plan Bga samas firmas Lookout Labs. Ainult selle vahega, et see rakendus tuleb telefoni installida enne selle n-ö kurvastavat lahkumist. Vastava veebikeskkonna kaudu võimaldab see kindlaks määrata telefoni asukoha, lülitada telefoni häirerežiimile ja/või kustutada telefonis oleva informatsiooni, enne kui see võõrastes kätesse sattununa kahju võiks põhjustada.

Paljude jaoks võib mobiili sees oleva info väärtus telefoni oma isegi ületada.

Samas saab seda rakendust kasutades lugeda arvatut oma SMS-e ning teha muudki kasulikku.

Phone Found. See rakendus on loodud ausaid inimesi või rumalaid sulisid silmas pidades. Phone Found näitab isegi lukustatud telefoni korral oma ekraanil mõne teie sõbra, sugulase või muu lähedase inimese telefoninumbrit ning meiliaadressi. Mõistagi peate selle eelnevalt ise sisetama. Nii saab telefoni leidja või "leidja" teid sellest teavitada ning telefoni kas niisama või teatava vaevatasu eest tagastada.

Where's My Droid. Where's My Droid võimaldab spetsiaalse SMS-i abil telefonil sisse lülitada alarmi ning ühtlasi näitab Google Maps'il ka telefoni asukoha.

Mobile Defense. Selle rakenduse kasutamiseks tuleb esmalt üle suure lombi Ühendriikidesse sõita. Mis tänapäeval ehk ei olegi nii võimatu. Rakendus ise on aga igati märkimisväärne. Esiteks peidab ta ennast hoolikalt võõraste silmade eest, mis kurikavala varganäo hooletuks võib muuta. Samal ajal võid sina Mobile Defense'i veebilehe abil oma armsa nutifoni asukoha fikseerida ning säilitada kontrolli ka telefoni teiste tegevuste üle.

HTC nutitelefoni. Boonusvõimaluseks on HTC nutitelefoni. HTC telefoni omanikud ei pea nimelt mitte ühtegi rakendust alla laadima. Kui loote veebilehel htcsense.com endale konto ning seote selle oma HTC telefoniga, saate ükskõik mis ajahetkel HTC veebikeskkonda sisenedes vaadata oma telefoni asukohta, sellele helistada, seda lukku panna või telefonis olevad andmed sootuks kustutada. Saab ka keelata väljuvad kõned ja sõnumid.

Ä Kommenteer Nutitelefone müüakse üha enam

KAJA SEPP
EMT avalike suhete juht

Nutitelefonid moodustavad juba üle poole telefonide müügist, ja müük on hüppeliselt kasvanud just viimase aasta jooksul. Ka ametitelefonideks ostetakse üha enam nutitelefone – nii nutitelefonide kui ka andmeside hinnad on langenud ning töödandja kasu kas või sellest, et töötaja saab igal ajal juurde oma e-kirjadele, muutub üha olulisemaks.

Positsioneerimisest on politseile abi

JAN LANTS
Põhja prefektuuri varavastaste kuritegude teenistusest

Telefoni varguse kohta tuleks võimalikult kiiresti politseile avaldus teha ja avalduses märkida ka positsioneerimise võimalus. Varastatud telefoni positsioneerimisest on politseile kindlasti abi, kuid see pole ime-rohi. Näiteks ei anna vaid positsioneerimise tulemus õigust siseneda eravaldusesse. Politsei saab oma töös telefonide positsioneerimisel saadud infot siiski ära kasutada, seega soovitaks selliseid rakendusi kasutada.

Kui kallis telefoniaparaat juhtub varga saagiks sattuma, peab lootma, et näppaja pole kursis uuemate rakendustega, mille abil omanik telefoni asukoha kindlaks saab määrata.

FOTO: PANTHERMEDIA/SCANPIX

Ä Pane tähele Mida teha, kui telefon kaob?

1. KASUTA ALATI AUTOMAATSET KOODIGA EKRAANILUKKU. Ekraanilukk võib tunda tüütu, kuid ei lase võõrast kohe infole ligi ega muul moel kurja tegema. Nutitelefonis on ju e-kirjad, kontaktid ja kalendrid, brauseri meelde jäetud paroolid erinevatesse keskkondadesse sisenemiseks, isiklik elu Facebookis ja Twitteris. Lisaks on telefonist lihtne tekitada ka otsest majanduslikku kahju, saates eritasulisi sõnumeid või parkides suvalist autot vanalinna, kas või lihtsalt "nalja" või telefoniomanikule "ära tegemise" pärast.

2. POSITSIONEERI. Kui mobiiltelefon läheb kaotsi, on võimalik tema asukoha määramiseks kasutada mobiiloperaatori pakutavat positsioneerimisteenust e-teeninduses. Selleks peab olema varem registreerinud ennast oma kasutuses oleva mobiiltelefoni numbriga e-teeninduse kasutajaks. Positsioneerimisteenuse abil on nii mõnigi leidnud oma telefoni kohast, kus ta viimati telefoni kasutas ning kus viimane lihtsalt maha ununes või taskust välja kukkus. Ainuke asi, et positsioneerimisteenust saab kasutada vaid siis, kui SIM-kaart on mobiiltelefonis ja telefon sisse lülitatud. Nii et otsimisega ei tasu oodata nii kaua, kui telefoni aku juba tühjaks saanud.

3. SULGE SIM. Kui aga kahtlustate, et telefon on varastatud või et kadunud telefon on sattunud võõrastesse kätesse, tuleks koheselt helistada kliendiinfosse või pöörduda lähimasse esindusse ja paluda oma SIM-kaart sulgeda. Nii saab välistada võimaluse, et võõrad teie SIM-kaardiga helistada saavad ja teie peate soovimatud kõned kinni maksma. Peale kadunud SIM-kaardi sulgemist on võimalik soetada uus SIM-kaart, säilitades oma endise mobiiltelefoni numbrit. Telefonivaruste korral tuleks pöörduda vastava avaldusega ka politsei poole.

4. TELEFONIDE MUST NIMEKIRI. Soovi korral on võimalik mobiiltelefoni operaatori esindustes oma kadunud või varastatud mobiiltelefon kanda musta nimekirja, vormistades vastavasisulise avalduse. Musta nimekirja kantud mobiilil ei tööta ühegi operaatori SIM-kaart, nii et ta muutub ka varga jaoks kasutuks. Siinkohal tuleb aga arvestada seda, et musta nimekirja kantud telefoni ei saa ka politsei enam jälitada ehk siis väheneb võimalus politsei abil telefon tagasi saada.

5. TEA OMA TELEFONI IMEI KOOD! Nii politseisse avalduse esitamiseks kui ka telefoni musta nimekirja kandmiseks on vajalik teada mobiiltelefoni IMEI koodi. Selle leiab telefoni karbist või ostudokumentidelt. Kui need on kaduma läinud või ära visatud, tasub telefoni IMEI igaks juhuks täiendavalt üles kirjutada: kui telefon on teie valduses, saate IMEI teada telefoni ekraanilt, vajutades klahvistikul *#06#.

6. KASUTA KAUGHALDUST. Kui telefonitootja pakub veebipõhist telefoni kaughaldust (lukusta, kustuta sisu jms), siis kasuta seda kindlasti. See võimaldab jalutama läinud telefoni eemalt lukustada, sellest andmed kustutada või telefoni asukohta määrata.

7. TEE VARUKOOPIAD. Paljude kasutajate jaoks on andmete kaotamine telefoni kadumise või niiskusekahjustuse tõttu mitu korda suurem õnnetus kui tekkinud rahaline kahju. Seetõttu on kasulik regulaarselt teha telefonisse salvestatud andmetest varukoopiad, kui telefon seda võimaldab. Varukooptegemise kohta leiab infot internetis, konkreetse telefonimudeli tootja lehel.

ALLIKAS: EMT

METSAMAJANDUS

Maksuamet tõhustab metsas kontrolli. Pikk tarneaahel soodustab varimajandust

**MTA kontrol-
liosakonna
juhataja Kaido
Lemendik
lubab tõhus-
tada kontrolli
metsanduses, et
aastas ligemale
kaheksa miljonit
eurot neelav
maksuauk kinni
toppida.**
FOTO: ANDRES HAABU

Ä AIN ALVELA
ain.alvela@aripaev.ee

Eestimaa Looduse Fondi (ELF) läbiviidud uuring näitab, et Eestis tegutsevad puidutoorme kasutajad ei saa FIEdest metsaomanikelt õigupoolest üldse metsamaterjali, suurem osa varutavast puidust tuleb vahendajate kaudu. Uuringu kaudu, mis hõlmas kümnet suuremat puidukasutajat, kellele läheb üle poole Eestis varutavast puidust, soovis ELF saada aimu, kuidas toimub kokkuostetava metsamaterjali päritolukontroll ja kuidas on ettevõtted sõnastanud oma keskkonnaprogrammi.

ELFi metsaprogrammi juht Liis Kuresoo tõdes, et metsavarujad loobuvad üha enam juhuslikelt müüjatelt puidu tarnimisest ning keskenduvad toorainehangetel pikaajalistele partneritele. Valdavalt on need siis metsamaterjali kokkuostmisele ja edasimüümisele keskendunud ettevõtted.

“Tänu FSC sertifitseerimise levikule on uurin-
gusse kaasatud ettevõtetel sõnastatud keskkonnapoliitika, mis põhineb enamasti FSC kontrollitud puidu standardi nõuetele,” selgitas Kuresoo.

Siiski märkis ta, et vajadus ettevõttesise tõhusa keskkonnapoliitika järele on olemas. Tema sõnul peavad ettevõtted oma keskkonnapõhimõtted Eesti oludele vastavaks kohendama, neil peaks olema sõnastatud n-ö metsanduslik hea tava, mille rikkumine teeks firma konkurentsieeliseid nigelamaks.

Puiduettevõtete ühised tõekspidamised. “Eesmärgiks võiks seada, et kõik ettevõtted deklareerivad, et ei varu puitu vääriselupaikadest, kusjuures nad seda ka keskkonnaregistrist kontrollivad, et sellist puitu neile ei satuks,” ütles Kuresoo.

Metsafirmad deklareerivad, et mida lühem tarneaahel, seda vähem on kohta varimajandusele.

Kui laiemalt varimetsandusest rääkida, siis ei ole praegu enam suurim probleem metsavargused ja röövraid klassikalises mõttes, vaid maksupettustega ja rahandusega seotud varimajandus.

Eesti Maksu- ja Tolliameti (MTA) kontrolliosakonna juhataja Kaido Lemendik tunnistas, et nn maksuauk on metsamajanduses olemas, aga see pole siiski nii suur nagu ehituses, hulgikaubanduses või toitlustus-majutussektoris. Samas hindab MTA, et aastas jääb riigil metsasektorist saamata viis miljonit eurot käibemaksu ning kolm miljonit eurot sotsiaal- ja tulumaksu. See tõdemus sündis ametit 2010. aasta jaanuaris looma metsandussektori maksuriskide maandamisele spetsialiseerunud ametnike töögrupi. Ja ennäe imet – 2010. aastal suurenes metsa müügist saadud tulu deklareerijate arv 2009. aastaga võrreldes kolm korda, deklareeritud summa suurenes koguni neli korda.

”

Eesmärgiks võiks seada, et kõik ettevõtted deklareerivad, et ei varu puitu vääriselupaikadest, kusjuures nad seda ka keskkonnaregistrist kontrollivad.

ELFi metsaprogrammi juht
Liis Kuresoo

“See näitab meie ameti töö tõhusamaks muutumist. MTA on tänavu kontrollinud juba 16 raielanki. Tulemus – kolmandik töö olnud füüsilisest isikust ei omanud töölepinguid. Tegemist siis otsesõnu musta tööjõuga. Neljandik kontrollitud ettevõtetest ei deklareerinud käivet ega töötasu väljamakseid,” iseloomustas Lemendik olukorda metsanduses. “Pärast reide suurenes keskmine töötasu neis firmades 62%, 57% firmadest suurenes ka käive.”

Muide – MTA andmetel on Eestis registreeritud 6150 metsanduse ja puiduga seotud ettevõtet, neist käibemaksukohuslasi ehk siis realselt ka tegusvaid on 2542.

Maksuametniku juttu toetavad faktid – kui aastal 2001 registreeris keskkonnainspeksioon 1010 ebaseaduslikku raiet, aastatel 2002 ja 2004 registreeriti vastavalt 837 ja 554 röövraiet, siis mullu pandi kirja vaid 155 sellelaadset rikkumist.

Metsanduse maine sõltub erametsnikest. Säastva Eesti Instituudi (SEI) teadur Evelin Urbel-Piirsalu, kelle doktoritöö käsitleb Eesti metsasektori kestvuse võimalusi, tõdes, et kodumaa metsamajanduse jätkusuutlikkuse, sh varimajanduse vähendamise ja metsanduse maine parandamise võti on erametsnike käes. Selleks tuleb määratleda nende vajadused ja eelistused, toetada erametsade sertifitseerimist ja metsaomandi õiguslikku vormi.

EMTLi tegevjuht Ott Otsmann on seda meelt, et läbipaistev puiduturg hoiab ära ebaterve konkurentsi ja selle poole on ka EMTL kogu aeg püüelnud.

“Ettevõtetele on tähtis, et regulatsioonid toimiksid kõigile võrdselt ja töö oleks sisuline, sest liigne bürokraatia võib tähendada vastupidist,” lausus Otsmann. “Puiduettevõtted jälgivad praegugi, et seadusega või standardiga sätestatu on n-ö vähimaks tasemeks, et firmal oleks toimiv keskkonnapolitiika, et dokumendid on korras, tehakse pistelisi väljauditeid lankidel ja koormate kontrolli. Aga on selge, et ettevõtetele ei saa panna politsei rolli.”

Metsaomanik sipleb paberimajanduses. Varimajanduse levikut põhjendas Otsmann sellega, et metsaomaniku õlgadele pandud regulatsioonid on liialt keerulised.

“Nõnda tekib metsaomanikul valesitategemise ja karistuse kartus ning tööpõld illegaalidele,” nentis ta. “Samuti ei võimalda metsaomaniku maksusüsteem kõiki saadud tuluga seotud kulusid maksustamisest maha arvata. See pole õiglane.”

Otsmann möönab, et teatud arengud metsaomaniku maksustamises on küll juba toimunud (kolmeaastase maksude deklareerimise perioodi kehtestamine), kuid palju on veel ära teha.

“Kestlikkuse suunas püüdlavaid süsteeme on meil mitmeid, aga eri süsteemid peaksid rohkem üksteist tunnustama tarneaahelas,” märkis Otsmann. “Tõpeltsüsteem tähendab tõpeltkulu, see omakorda raiskamist.”

Ä Kommentaar Euroliidu puidumäärus uusi kohustusi ei too

TAIVO DENKS,
keskkonnaministeeriumi metsaosakonna
peaspetsialist

Kõigis ELi riikides jõustub 3. märtsil 2013. aastal ELi puidumäärus, mis on jätkuks 2003. aastast praeguseni kehtivale metsaõigusnormide täitmise järelevalvet, metsahaldust ja puidukaubandust (FLEGT) käsitlevale ELi tegevuskavale.

Euroliidu puidumäärusel on kaks peamist eesmärki. Esiteks võidelda ebaseadusliku metsaraie ja sellega seotud kaubanduse vastu, teiseks takistada ebaseaduslikult üles töötatud puidu või sellest valmistatud puittoodete esmakordset laskmist ELi siseturule. Turule laskmist tuleb määruse mõistes käsitleda kui puidu ja puittoodete mis tahes esmakordset tarnimist siseturule nende turustamiseks või kasutamiseks äri-ise tegevuse käigus, olenemata müügi viisist.

Firmadele lisandub vähe uusi kohustusi. Määruse n-ö eeltingimus on, et puitu ja puittooteid turule lastes on ettevõtjad hoolsad ning säilitavad ja hindavad korrapäraselt oma nõuetekohase hoolsuse süsteemi (NHS). NHSi alusena võib kasutada siseriiklikus õiguses olemasolevat järelevalvesüsteemi. Puidukauplejale paneb määrus kohustuse, et nad suudavad kogu tarneaahela ulatuses kindlaks teha puitu ja puittooteid tarninud ettevõtjad ning vajaduse korral need kauplajad, kellele nad puitu ja puittooteid tarnisid. Neid andmeid peab säilitama vähemalt viis aastat.

Määrusega ei lisandu metsasektori ettevõtjatele oluliselt kohustusi – metsamaterjali päritolu peab jälgima ka praegu!

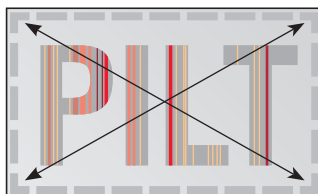
8

miljonit eurot maksutulu läheb maksu- ja tolliameti hinnangul riigil aastas metsandussektorist kaduma.

Metallitöötlemisseadmed ja -vahendid

Vaata sooduspakkumisi www.merec.ee

Merec Tööstuse OÜ • Suur-Sõjamäe 44a, Tallinn
Telefon 600 7843 • Faks 600 7842 • E-post info@merec.ee

**Tööstusrubriigi
standardreklaam**

**42x57 mm
hinnaga 30€**

Reklaami tellimine:
Kristel Janno
kristel.janno@aripaev.ee
Tel 667 0068, faks 667 0200

ÄRILAUSE

» **Ravi Belani:** Tee midagi, mida tõeliselt armastad. Kõige lähedamad asjad tulevadki sellest, mille suhtes tunned tõelist kirge.

Silicon Valley riskiinvestor märgib, et kui eesmärgid riskiinvestorile sobivad, siis finantseerivad nad nende täitmist meelsasti.

ÄRIPÄEV 14. juuni 2012

toimetaja Vilja Kiisler, 6670 150, e-post vilja.kiisler@aripaev.ee

ÜKS KÜSIMUS

Konkurentsiamet taotles kohtult ASi Tallinna Vesi vastase protsessi kinniseks kuulutamist ja sai nõusoleku.

Kas on normaalne, et maksumaksjate huve esindav riigiamet soovib kohtuprotsessi avalikkuse eest varjata?

OLEG OSSINOVSKI, ettevõtja, ASi Tallinna Vesi aktsionär

Konkurentsiamet, kes majandusministeeriumi poliitilisel tellimusel üritab vähendada Tallinna linna kui ühe aktsionäri tulusid, pole kuiigi mõnusa rollis poliitikute tööriistana. Loomulikult soovib ta võimalikult vähem avalikku tähelepanu.

MAARJA UULITS, konkurentsiameti välis- ja avalike suhete osakonna juhataja

Me kasutame selles kohtuvaidluses Euroopa ettevõtete ärisaladusi sisaldavaid dokumente tõendusmaterjalina, samuti informatsiooni, mis on mõeldud vaid ettevõtetesiseseks kasutamiseks. Seetõttu taotlesimegi kinnist protsessi.

OLEG UGLOV, ASi NTT omanik

Loomulikult ei ole see normaalne, lõppude lõpuks me elame ju demokraatlikus riigis..

DENIS BORODITS, riigikogu saadik

Konkurentsiameti avaldus, et vee hid on põhjendatust 30% kõrgem, lõhnas valimiseelse populismi järele. Ehk ei soovinud amet, et lai üldsus saaks teada, milliste arvutustega nad oma järeldusi põhjendavad. Aga see on vaid üks versioon. On ka teisi.

LUGEJA ARVAB

» **Miks on Sandor Liive üksi parem kui kõik teised, et tema peab saama sellist palka, nagu saadakse kuskil mujal?**

Kommentaari artiklile “Käo küsis Liivele 20 000eurost palka”

LOE WWW.ARIPAEV.EE

Äripäev

Peatoimetaja: Meelis Mandel
Väljaandja: AS Äripäev
Pärnu mnt 105, 19094 Tallinn
telefon: (372) 667 0195,
(372) 667 0222,
faks: (372) 667 0265,
(372) 667 0165
Trükk AS Kroonpress
Toimetus:
e-post: aripaev@aripaev.ee
tel: (372) 667 0111,
faks: (372) 667 0265
Korrespondent Tartus
Vainu Rozental,
vainu.rozentall@aripaev.ee
Reklaamiosakond:
e-post: reklaam@aripaev.ee
tel: (372) 667 0105,
faks: (372) 667 0200
Seminarid, käsiraamatud, Raamatuklubi ja infolehed:
tel: (372) 667 0207,

faks: (372) 667 0290
Tellimine ja levi:
e-post: register@aripaev.ee
tel: (372) 667 0099,
faks: (372) 667 0300
Tellimine internetis:
www.aripaev.ee/tellimine
Ainult Äripäeva paberlehe tellija saab lugeda Eesti parimat majanduslehte digiversiooni **Internetis, iPadis ja nutitelefonis.**
Äripäev veebis: www.aripaev.ee
Toimetus võtab endale õiguse kirju ja kaastöid vajaduse korral lühendada. Toimetust kaastöid ei tagasta. Kõik ajalehes Äripäev ja tema lisades avaldatud artiklid, fotod, teabegraafika (sh päevakajalised, majanduslikul, poliitilisel või religioosel teemal) on autoriõigusega kaitstud teosed ning nende reprodutseerimine, levitamine ning edastamine mis tahes kujul on ilma ASi Äripäev kirjaliku nõusolekuta keelatud. Kaebuste korral ajalehe sisu kohta võtte pöörduda Pressinõukogusse, pn@eal.ee või tel (372) 646 3363.

KOLUMN

Soovitus Kreekale: tark vaene jätab laenu tagasi maksmata

Kui Euroopa Liitu vaadelda iseiseisva riigina, on ta maailma kõige suurem ja mõjukam majandus. Tervikuna on ELi majandus suurem kui USA oma, moodustades 25,5% ning koos USAga 47% kogu maailma majandusest. Mastaapsus ongi euroerutuse peamine põhjus.

Saksamaa on maailma suurima majandusruumi süda. Nende Teisele maailmasõjale järgnenud töö on üles ehitanud riigi, mis on majanduslikult Euroopa võimsaim, olles suuruselt neljas majandus USA, Hiina ja Jaapani järel. Inimese süda ei puhka kunagi, nii ei saa puhata ka Saksamaa. Ta on valinud Euroopa majandusliku vallutamise tee. Majanduse reaalkasv on sakslaste ainus mõõdupuu, millega tulemuslikkust hinnata. Nad eelistavad pärast Kolmanda Riigi läbikukkumist raha võimu. Kuid nüüd on selgumas, et liigne ahnus võib ka seekord minna kalliks maksmata. Õigemini ongi juba läinud.

Riiki võib võrrelda perekonnaga. On aegu, kus pereisa teenib hästi, saab preemiat – pere reisib ning õitseb. Kuid on ka aegu, kus töö kaotavad nii isa kui ka ema ning perekonda ähvardab kodust väljatõstmine. Saksamaast 12 korda väiksema majandusega Kreekat, pere kõige väetimat venda, just selline olukord ähvardab.

Vastutustundetud laenu. Kuna võlad on ebaumõistlikult suured, ei ole kreeklastel mõtet võlg tagasi maksta. Töötad, töötad, orjad, orjad, kuni oled surnud – ja kasu pole midagi. Väiksed võlad on alati tark ära maksta, kuid Violi-sarnastel juhtumitel mitte. Võlgade tekkimises on alati süüdi ka võlausaldaja. Saksamaal kehtibki seadus, mille kohaselt on võlgniku maksejõuetuses mitmetel juhtudel süüdi just võlausaldaja. Kreeklastega ei juhtu pärast pankrotti mitte midagi. Viis aastat on äri teha raskem ja supp lahjem, kuid äriusaldus tekib taas väga kiiresti – sest on ju vaja müüa. Sakslaste (erasektori) ahnus taas tub kiiremini, kui vihm suudab asfaldil kuivada. Saksamaa on kindlasti üks suuremaid süüdlasi Kreeka võlgadesse sattumisel. Saksa pangad on andnud vastutustundetult laene juurde, mis on finantsprobleeme ainult suurendanud.

Täiendavate laenu andmisel ja n-ö Kreeka päästmisel on sakslastel olnud üks, erakordselt omakasupüüdlik motiiv – jagada Kreeka pank-

JANEK MÄGGI
Powerhouse'i juhataja

» **Töötad, töötad, orjad, orjad, kuni oled surnud, ja kasu pole midagi.**

rotiga kaasnevaid laenukahjumeid teiste euroala riikide, sh Eestiga. Euroga liitumine oli justkui tore, me saime, mis tahtsime – stabiilse “Saksa marga”. Kuid saime ka kohustuse kanda meist 162 korda suurema majanduse ärisriske. Ning see uus “Saksa mark” ei ole ka enam päris see õige, vaid umbes viiendiku võrra lahjem kraam.

Kui 1996. aastal ajakirjanikuna Euroopa Keskpanka külastasin, olid tolle juhid väga murelikud, kas Kreeka ja Itaalia sobivad rahaliitu või mitte, ning üldine arvamus oli, et ei sobi, kuna nad ei suuda kriteeriumidele vastata. See, kuidas ka Eesti ennast euroliitu astumiseks “rannavormi” ajas, ei olnud ka Itaalia ja Kreeka jaoks parim viis ühisrahaga liitumiseks.

Kuigi mitmed Eesti riigijuhid väidavad, et Eestil on “edukas tänu oma peaga mõtlemisele”, on tõde selles, et Eesti ei ole kunagi oma peaga mõelnud, vaid teinud, nagu hiiglased ütlevad või ees teevad. Minu talupidajast vanaisa ütles ikka: “Iks tuu üits sakste tallalakmine ikke om!”

Rikkaviha ja vaeseviha. Laenu mahakirjutamine on äriprotsessi normaalne osa – tahad teenida, võtad riski. Kui tahad teenida kellegi teise arvel, siis varem või hiljem avastad, et ta võib sellest ära tüdida. Meilgi taevani kiidetud ekspordimajandus ei ole muud kui teiste riikide majanduslik annekteerimine, mis sakslastel üsna hästi käpas on. Kui sakslased müüvad oma kaupu kreeklastele, siis nad võtavad neilt ära nii raha kui ka töö. Ja rikastuvad nende arvel. Kuna kreeklastel sellest kohe aru ei saanud, võtsid nad sakslastelt laenu järjest juurde, et maksta kaupade ja töö eest, mida nad oleks võinud/pidanud ise tootma ja tegema.

Rikkaviha on ühtviisi õigustatud nagu vaesevihagi. Rikkad (sakslased) on süüdi selles, et nad on kasuahnend ning koorivad vaestelt hingespisimise eest seitse nahka. Vaesed (kreeklasted) on süüdi selles, et nad sügavad ennast siit ja sealt ega viitsi tööd teha – teenida teiste arvel. Tark vaene ei maksa laene tagasi. Tark rikas lakub ise oma haavad, mis ta ahnuse tõttu sai, mitte ei määri neid teistele, näiteks meile kaela.

Ning tark eestlane mõtleb päriselt ka oma peaga, mitte ei ole sakste tallalakkuja, et kuuluda klubisse.

HOMSES ÄRIPÄEVAS ILMUB SAKSA SUURSAADIKU CHRISTIAN MATTHIAS SCHLAGA KOLUMN (TOIM)

REPLIIK

Lahutamine annab gaasile võimaluse

Riigikogus vastu võetud maa-gaasiseaduse põhiline sisu on gaasivõrgu eraldamine Eesti Gaasist. Ka Euroopa Liidu energeetikakomisjon on Eesti soovi põhivõrk suurtootjast lahutada heaks kiitnud.

Gaasivõrgu eraldamine on Eestile kasulik, sest praeguste arengute taustal suureneb gaasi osakaal nii energeetikas kui ka küttes lähemal ajal kindlasti. Maailmas on alustatud veeldatud gaasi ehk LNG terminalide ehitust. Eestiski plaanitakse LNG-terminal rajada. Energiavaesuvast maailmas hakkab

LEMBIT KALJUVEE

Riigikogu Demokraatide Ühenduse liige

» **Gaasi põhivõrgu eraldamine on strateegilise julgeoleku küsimus.**

gaas üha suuremat rolli mängima – maailmas ehitatakse juuba vedelgaasitankereid ja -vaguneid.

Kindlus ja konkurents. Säärased muutused maailma gaasiturul aga eeldavad avatust ja konkurentsi ning seetõttu tuleb ka ülekannet konkurentsi avatuks muuta. Riigi peamiseks rolliks peakski kujunema gaasimajanduse suunamine. Suured infrastruktuuriobjektid peavadki tegelikult riigi kätuses olema, sest see valdkond on riigi jaoks oluline. See on

eelkõige nii rahvusliku kui ka majandusliku julgeoleku küsimus. Muidugi, kui põhivõrk vahetab omanikku, siis võrgutatsud küll veidi tõusevad, kuid riigi kontrolliga kaasneb kindlus, et igal ajal ollakse võimelised riiki energiaga varustama. Gaasi põhivõrgu eraldamine on strateegilise julgeoleku küsimus. Lisaks annab see võimaluse konkurentsi lisandumiseks. Monopolide nõrgestamist tuleb toetada, sest see annab pikemaajalises perspektiivis tarbijale võimaluse oma valikud teha.

ÄP: VALMISTUGEM VALUSATEKS OTSUS-TEKS. Äripäeva arvates on taas kätte jõudnud olukord, kus nii ettevõtjad, tööandjad kui ka töötajad peavad end ette valmistama uueks kärpelaineks.

KÄO KÜSIS LIIVELE 20 000EUROST PALKA. Eesti Energia nõukogu esimees, NG Investeeringute juht Jüri Kão soovis riigifirma tegevjuhile Sandor Liivele 20 000eu-

rost kuupalka, kuid nõukogu lükkas ettepaneku tagasi, kirjutas Eesti Päevaleht.

JANEK MÄGGI: TARK VAENE EI MAKSA LAENE TAGASI. Kuna võlad on ebamõistlikult suured, ei ole kreeklastel mõtet võlg tagasi maksta, leiab Powerhouse'i juhataja Janek Mäggi. Töötad, töötad, orjad, orjad, kuni oled surnud, ja kasu pole midagi.

KOMMENTAAR

Kreeka peab end ise aitama

New York Timesis nenditi vapustusega, et abi Kreeka polegi abi kreeklastele, vaid see valgub kohe tagasi välismaistele pankadele. Jah, just nii ongi. Valdavalt. Ja nii see ongi mõeldud, igasugune muu korraldus oleks jama.

IMF märkis seoses Kreeka märtsikuise 130 miljardi euro suuruse abiprogrammi kinnitamisega: "Kreeka programmi eesmärk on aja jooksul taastada konkurentsivõime ja majanduskasv, saavutada rahanduspoliitika kestlikkus ja finantsstabiilsus." Selleks näeb programm ette tööturureforme, maksukogumise parandamist, reforme panganduses ning võlakoorma vähendamist. Pangandussektori reformimine ja võlakoor- ma vähendamine on majanduse elavnemise eelduseks.

Võlg on võlausaldajate oma. Märtsis tehtud senise võla restructureerimisega kehtutati võlgnikke pikendama tähtaegu ja vähendama kasumiootust, jagades pankadele ka näpuotsaga toetust. Nende seas märkimisväärses kaalus Kreeka enda panku. Laias laastus 100 miljardi euro võrra vähem võlga on majandusele võimas kergendus, aga jah, võlg on mõeldud võlausaldajatele.

Kreeklaste praeguse elatus-

IVARI PADAR
europarlamenti saadik, SDE

Kreeklaste tänase elatustaseme hoidmine ja palgamaksmine polegi abi eesmärk.

taseme hoidmine, palga maksmine ja heaolu tagamine polegi selle tegevuse eesmärk. Abiga tagati võimalused kreeklastele tagada see ise, oma käte ja pea-ga. Tööturureformid ja maksukogumise tõhustamine ei küsi raha. Need nõuavad arusaamist vajadustest ja tegusid, eelkõige poliitikutelt. Seda peab Kreeka ise tegema.

Euroopa ja vähemal määral IMFi abi seisneb selles, et Kreeka ei pea tegema tohutuid jooksvaid kulutusi võla teenindamiseks praegustel tingimustel. Kui Kreeka peaks praegu laenama vanade võlgade tasumiseks turuhinnaga, oleks riigi praeguseid riskikoeffitsiente

vaadates laenu hind alates 10% aastas. Tõenäolisemalt 20% või üle selle.

Praegu seisnebki abi selles, et Kreeka valitsus saab laenu subsideeritud kursiga ning võib kulutada enamiku oma maksuraha enda tegevuseks. Aga maksuraha tulud ja kulud peab Kreeka kooskõlla viima oma võimete kohaselt, mitte teiste kulul ja laenuga. Kreeka selle aasta finantseerimisvajadus on 149 miljardit eurot. Mõnele kreeklastele ei meeldi, et laenuga seoses nõutakse reforme ning et laenu ei saagi kasutada paljade maksmiseks. Nad nõuavad Euroopa solidaarsust.

Solidaarsus ja vastutus. Eli eelarve 2012. aastaks on 147 miljardit eurot (kulukohustus-tena). Põllumajanduse otsetoetused moodustavad sellest umbes 40%. Minu arvates algab solidaarsus Euroopas sellest, et näiteks kõiki Euroopa põllumehi koheldakse ühise raha jagamisel võrdselt, mitte nii, et ühtede, sh Eesti põllumeeste, võrdsus on 45% Hispaania põllu-mehe omast. Sealtekki soli-daarsus võib meid tõesti viia ühel päeval Euroopa ühise rahanduspoliitikani, millest sündiv vastutus võib pakkuda solidaarsuslahendusi Lõuna-Euroopassegi.

KOMMENTAAR

Aktsiiside tõstmine käib liiga kiirelt ja läbimõtlematult

Ettevõtjad suhtuvad aktsiisitõusudesse kriitiliselt. Nende arvates tõstab riik aktsiise liiga sageli, liiga palju, liiga lühikesetteatamisajaga, ilma aktsiisitõusu majanduslikku mõju analüüsimata, tootjaid ja maaletoojaid kaasamata ning salakaubandusevastaseid meetmeid tõhustamata.

Salakaubanduse oht. Eesti Maksumaksjate Liit leiab, et alkoholi aktsiisimäära ei tohiks muuta sagedamini kui üks kord kahe aasta tagant. Uued määrad peaksid olema ette teada vähemalt aasta ning hakkama kehtima veebruarist või märtsist, mitte aastavahetusel. See aitaks tootjail ja müüjail paremini maksutõusuks ette valmistada ning tootmis- ja müügi- mahtu paremini planeerida.

Enne aktsiisimäärade tõusu tuleks viia läbi vahelahendamine, mis hõlmab eelmise tõusu tulemuse analüüsi – kuidas muutusi tarbijate harjumused, kui suur on salaturu osakaal, millised oli maksutõusu tagajärjed

LASSE LEHIS
maksumaksjate liidu juhatuse liige

Kui Soome on alkoholiaktsiisi tõstnud, siis tehakse seda ka Eestis, sest hinnavahe säilib.

tootjatele ja kaubandusele jne. Koos aktsiisitõusuga peab riik vastu võtma salakaubanduse vastu võitlemise meetmete kava ning jälgima selle täitmist. Aktsiisimäärade muutmisel tuleb arvestada naaberriikide aktsiisitaset, tootmiskulude kasvu ja elanike tarbimisharjumusi. Aktsiisimäära tõstmine tuleb hinnata iga alkohoolse joogi liigi (õlu, vein, vahetooded, muu alkohol) suhtes eral-

di, arvestades tarbijate eelistuste muutumist. Näiteks on viimastel aastatel kahanenud kangete jookide ja kasvanud lahjade jookide tarbimine, samas on kangetes ja lahjades jookides sisalduv alkohol maksustatud väga erineva määraga. Alkoholi- ja tubakapoliitikat tuleb arutada tervikuna (st koos aktsiisimääradega tuleb arutada ka müügi- ja reklaamipiiranguid, teavitustööd jne) ning nendele arutelule tuleb kaasata ka tootjaid, maaletoojaid ja kaupmehi.

Panus soomlastele? Hiljuti teatas valitsus, et 2013.–2016. aastani tõuseb kõikide alkohoolsete jookide aktsiis igal aastal 5%. Samasugune tõus toimus 2012. aasta alguses. Paistab, et Eesti aktsiisitõus arvestab eelkõige Soome hinnatase- mega – kui põhjanaaber on alkoholiaktsiisi tõstnud, siis tehakse seda ka Eestis, sest hinnavahe säilib ja põhjanaabrite hordid jätkavad Eesti riigieelarve turgutamist. Tähelepanuta jääb siinne kahanev ostujõud.

14. juuni 2012 ÄRIPÄEV
toimetaja Vilja Kiisler, tel 6670 150, e-post vilja.kiisler@aripaev.ee

Äriteenused

reklaam

TEL 667 0105, reklaam@aripaev.ee

Edukas Eesti

Äripäev

Sampo Pank

Danske Bank Group

emt

kaubamaja

Kuidas saavutada Eesti jätkuv edu?

Otsime vastuseid, sest tõelised edusammud algavad alati headest mõtetest.

Arvamuskonkurss "Edukas Eesti"

Konkursil osalemiseks tuleb saata arvamusartikkel (kuni 5000 tähemärki) teemal „Edukas Eesti“ koos oma fotoga aadressil arvamus@aripaev.ee

Kolmele paremale arvamusartiklile on Äripäev koostöös EMT, Tallinna Kaubamaja ja Sampo Pangaga välja pannud väärika auhinna. Võitja saab 10 000, teise koha omanik 3 000 ja kolmas 2 000 eurot.

Konkurss kestab ja artikleid avaldatakse Äripäevas
1. juunist 2012 kuni 1. märtsini 2013.

ÄRIPÄEVA KOOLITUSKESKUS KORRALDAB

TOOTMISJUHTIMISE KOOL UUS LEND!

Praktiline kursus tootmisettevõtetele

Toimub

20.09.2012

11.10.2012

01.11.2012

22.11.2012

13.12.2012

17.01.2013

I moodul

I moodul

III moodul

IV moodul

V moodul

VI moodul

Koolitaja on **JARI KUKKONEN**

Äripäev

Soodushind 1572 eurot + km kehtib kuni 31. juulini 2012. Info ja registreerimine 667 0100 või koolituskeskus@aripaev.ee
Täpsemat kava vaata aadressil www.koolitus.aripaev.ee

WWW.KOOLITUS.ARIPAEV.EE

ÄRIPÄEV 14. juuni 2012
toimetaja Raivo Sormunen, tel 667 0166, e-post raivo.sormunen@aripaev.ee

TÕUSJA
Hiiglaslik aktsiate tagasiostu programm kergitas eile päeva alguses ka aktsiat.

LANGEJA
Kukkumine oli sedavõrd ränk, et aktsiaga kauplemine peatati.

PENSION

OECD hoiatab: pensioniiga tõuseb, pensionid vähenevad

RAIVO.SORMUNEN
raivo.sormunen@aripaev.ee

Majandusliku Koostöö ja Arengu Organisatsioon (OECD) märgib oma sel nädalal avaldatud pensionisüsteemi väljavaate raportis, et valitsused peaksid pikeneva eluea taustal järk-järgult kergitama vanaduspensioniga ja kasvatama erapensionifondide tähtsust.

OECD hinnangul on viimase viie aasta jooksul pensionireformid maailmas kiirenenud. Enamik organisatsiooni kuuluvaid riike on hakanud või kavatseb lähitulevikus vanaduspensioniga tõsta. 65. eluaasta on OECD riikide hulgas kujunenud standardpensionieaks. Pooltes organisatsiooni riikides ehk seitsmeteistkümnes on meeste vanaduspensionieaks lepitud kokku 65. eluaasta (sh Eestis), neljateistkümnes riigis on sama vanuspiir pandud paika ka naiste puhul (sh Eestis).

Pensioniga nihkub kaks aastat. Siiski märgitakse raportis, et “67st või kõrgemast” on saamas uus “65”. Kolmeteistkümnes riigis on kokku lepitud või juba rakendatud (Island ja Norra) vanaduspensionieaks 67 aastat. Astutud on veel samme edasi. Itaalia seob järgmisest aastast pensionile mineku eeldatava eluea kestusega ja sama kavatseb teha ka Taani. See peaks tõstma 2050. aastaks vanaduspensioniea 69. eluaastani. Sellest hoolimata arvab OECD oma analüüsis, et plaanitud pensioniea tõstmised on üldiselt ebapiisavad, arvestades, et keskmine eluiga peaks lähema poole sajandi jooksul kasvama

PIKENEVA
eluea tõttu liigub pensioniiga üha kaugemale ning töötajad peavad üha pikemat aega olema nooruslikult reipad ja kõbusad.

FOTO: ANDRAS KRALLA

Ülevaade Parimate ja halvimate fondide tootluse vahe pole pikemat aega enam kärisenud

II pensionisamba vara väärtus seisuga 12. juuni 2012 olenevalt liitumisajast, eurodes

	osaku hind	fondi riskisus	30.04.02	31.10.02	31.10.03	31.10.04	31.10.05	31.10.06	31.10.07	31.10.08	31.10.09
Fondi investeeritud			3 788	3 644	3 334	2 999	2 625	2 190	1 663	1 072	833
LHV pensionifond S	1,1324	konservatiivne	5121	4875	4373	3853	3302	2686	1967	1170	858
LHV pensionifond L	1,2790	progressiivne	5024	4741	4150	3578	3029	2485	1895	1154	829
LHV pensionifond XS	1,0433	konservatiivne	4993	4769	4297	3798	3263	2664	1958	1171	859
LHV pensionifond M	1,0375	tasakaalustatud	4890	4665	4181	3674	3144	2571	1926	1161	843
LHV pensionifond XL	1,0768	agressiivne	4825	4586	4069	3539	3004	2453	1866	1141	820
SEB Konservatiivne pensionifond	0,8856	konservatiivne	4421	4230	3829	3409	2967	2441	1811	1125	848
Ergo pensionifond 2P1	0,8980	konservatiivne	4382	4190	3786	3367	2927	2412	1796	1122	853
Sampo Pension 50	1,0420	progressiivne	4348	4126	3672	3219	2764	2273	1738	1092	819
Sampo Pension Intress	0,8443	konservatiivne	4289	4106	3720	3312	2869	2360	1764	1109	846
Ergo pensionifond 2P2	1,0433	progressiivne	4258	4036	3582	3142	2717	2262	1762	1112	812
Sampo Pension 25	0,9142	tasakaalustatud	4244	4047	3639	3217	2780	2293	1742	1098	831
Swedbanki pensionifond K3	0,9506	progressiivne	4021	3813	3391	2983	2592	2175	1718	1127	837
Swedbanki pensionifond K1	0,7803	konservatiivne	3993	3825	3478	3115	2728	2268	1727	1119	857
Swedbanki pensionifond K2	0,8367	tasakaalustatud	3932	3750	3376	3000	2618	2189	1703	1116	844
SEB Progressiivne pensionifond	0,9122	konservatiivne	3911	3714	3309	2912	2526	2120	1680	1108	818
Nordea pensionifond A	0,8688	konservatiivne								1143	838
Nordea pensionifond B	0,8403	tasakaalustatud								1142	847
Nordea pensionifond C	0,7977	progressiivne								1140	856
SEB Optimaalne pensionifond	0,8035	tasakaalustatud									832
Nordea pensionifond A Pluss	0,6994	agressiivne									830
Swedbanki pensionifond K4	0,6850	agressiivne									821
SEB Energiline pensionifond	0,6848	agressiivne									793

Arvutuskäik

PENSIONIKOGUJA on kogunud raha terve kogumisperioodi jooksul vaid ühte pensionifondi. **PENSIONIKOGUJA** on jätkanud 2010. aastal makseid pensionifondi.

PENSIONIFONDI osakud on laekunud pensionikoguja kontole iga kuu kõige aktiivsemal päeval (tavaliselt 15.-20. kuupäev). **PENSIONIKOGUJA** brutopalk on võrdne Eesti keskmise palgaga. **ARVESTATUD** on sisenemis- ja väljumiskuludega.

NÄIDE: I liitumisvoorus ehk enne 2002. aasta aprilli LHV fondiga XL liitunud pensionikoguja on teeninud portfelli pealt oletuslikult 35,2% kasumit (fondi sisse makstud 3788 eurot, väärtpaberiportfell väärt 5121 eurot). **Mõisted**

AGRESSIIVNE: lubatud investeerida kuni 75% aktsiatesse. **PROGRESSIIVNE:** kuni 50% aktsiatesse. **TASAKAALUSTATUD:** kuni 25% aktsiatesse. **KONSERVATIIVNE:** võlakirjafond. Punane värv näitab, et portfelli on minuses ja roheline, et plussis.

miljardit dollarit kulutab maailma suurim tubakafirma Philip Morris International aktsiate tagasiostmiseks järgneva kolme aasta jooksul.

Jesse: pensioniiga ei peaks olema

Kindlustusseltside liidu juhi Mart Jessesõnul on riiklik pensionisammas vildakalt üles ehitatud. Jesse sõnul ei peaks mingit kindlat vanaduspensionile mineku iga üldse olema, vaid pensioniea süsteem peaks olema paindlik. Ta tõi näitena Rootsi, kus igal aastal saadetakse inimestele koju kiri arvutustega, kui palju sa hakkad pensioni teenima, kui sa ühel või teisel aastal pensionile lähed. Ning selle järgi siis vaatad, millal sul on võimalik pensionile jääda.

Jesse hinnangul ei peaks ka pensione muudest vahenditest peale sotsiaalmaksu rahastama. Miks peaks pensionide maksmiseks hariduselt või teede-ehituselt raha ära võtma, küsis ta retooriliselt.

Lisaks pakkus ta välja, et töö-

tavatele pensionäridele ei peaks pensioni maksma. “See sööb ka praegu pensionisammast ning on nagu lastetoetuste maksmine. Helikopterist külvatakse kõigile. Selle peaks ära lõpetama.”

Jesse arvab, et riik peaks samm-sammult parandama pensionisüsteemi ning diskussioon peaks antud teema üle olema pidevalt üleval. Seeläbi inimesed hariksid ennast ja nende finantskirjaoskus paraneks.

Jesse rõhutas ka paindlikkust ja ta toetab nn pensionikonto süsteemi, kuhu koguneva raha eest võiks osta ka lisaks fondiasuketele ka näiteks kindlustusseltside tooteid või hoida raha lihtsalt tähtajalisel deposiidil. Jesse sõnul võiks see aidata teki- tada teise samba turul rohkem konkurentsi.

Miks peaks pensionide maksmiseks hariduselt või teede-ehituselt raha ära võtma?

Kindlustusseltside liidu juhatuse esimees Mart Jesse

hinnanguliselt seitse aastat. Sellega kaasnevalt jääb riiklik pension võrrelduna sissetulekuga pidevalt väiksemaks. Lisaks vähendavad pensionimakseid valitsuste riiklikud kärpekavad.

Sissetuleku ja pensioni vaheliste kääride vähendamiseks on OECD sõnul olulised erapensioniplaanid ehk nn II ja III pensionisammas.

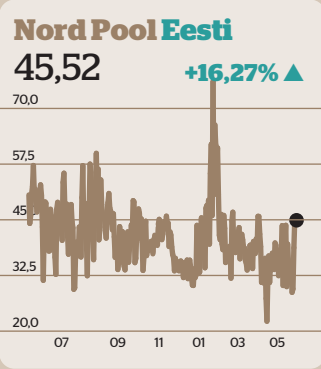
Raha kogumine kohustuslikus korras. Raport toob välja, et kolmeteistkümnes OECD riigis (sh Eestis) on täiendavalt loodud ka kohustuslik pensionistüsteem, kindlustamaks, et kõik inimesed endale täiendavalt pensioniraha koguksid. Samas osas riikides on erapensioniplaanid vaid vabatahtlikud ning see tekitab probleeme, kuna nendega on liitunud maksimaalselt 50% elanikkonnast.

OECD toob välja, et viimastel aastatel on populaarsust võitnud Uus-Meremaal 2007. aastal tutvustatud nn automaatne registreerimine, mida rakendatakse ettevõtete kaudu inimeste suhtes, kes pole vabatahtlikult pensioniplaanidega liitunud. 2012. aasta sügisel tutvustatakse seda süsteemi ka Suurbritannias ning arvatakse, et sellega seotakse automaatselt umbes 10 miljonit inimest, kes pole endale siiani raha pensioniks kõrvale pannud.

Ehkki OECD soovib tungivalt vabatahtlikku pensionikogumist, toob ta probleemina välja investeerimiskriisi. Majandus- ja finantskriisi tõttu on paljude OECD riikide pensionifondide viimaste aastate investeeringud “punases”. Aastatel 2007–2011 on ühenduse pensionifondide reaalne (inflatsiooniga korrigeeritud) tootlus olnud –1,6% aastas. Isegi perioodil 2001–2010 on pensionifondide tootlus suutnud inflatsiooni keskmiselt aastas ületada vaid 0,1% võrra. Niivõrd pettumust valmistav tootlus ohustab ka fondidega teenitavat pensionilisa, märgitakse raportis.

ELEKTER

Elektri hind on aktsiaturgudest oluliselt volatiilsem.

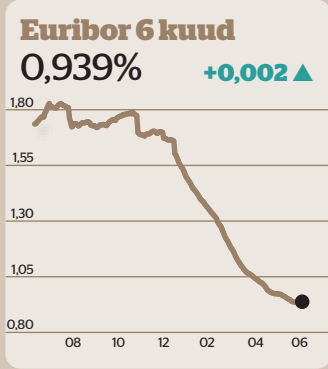
VALUUTA

S&P kärpis eurotsooni riikide reitingut, mis langetab ka eurot.

INTRESS

Euroopa Keskpanga baasintressimäärade langetamine surub Euribori alla.

Ä RAHA

Kommertsbankade intressitooted

pank	jooksev hoius %		tähtajaline hoius %								
	keskmiselt kuu jäägilt (10)	kuu püsijäägilt	1 kuu	2 kuud	3 kuud	6 kuud	9 kuud	1 aasta	2 aastat	3 aastat	min summa
Sampo Pank****	0,01	0,01**	0,20	0,45	0,65	1,00	1,00	1,00	Kontakteeruge pangaga		65/300(4)
Swedbank***	0,10 (7)	-	-	-	0,41	0,71	0,91	1,16	1,21	1,21	190
Swedbank			0,10	0,25	0,45	0,75	0,95	1,20	1,25	1,25	6000
Tallinna Äripank		0,05	0,45	0,55	0,75	1,10	1,40	1,75	1,80	-	200
Tallinna Äripank (3)		0,05	0,65	0,75	0,95	1,35	1,70	2,00	2,10	-	200
Nordea Pank	0,10		0,30	0,45	0,65	0,95	1,10	1,25	-	-	320
Citadele Pank	-	-	0,80	-	1,15	1,35	1,55	1,90	2,10	2,25	100
Versobank	0,10	0,20	1,50	1,75	1,95	2,30	2,50	3,00	3,00	3,00	350
DNB	0,25 (7)	-	0,75	-	1,20	1,50	1,65	1,90	2,00	2,10	300
UniCredit Bank	0,10 (9)	-	0,60	0,70	0,75	0,90	1,15	1,40	-	-	300/3000 (9)
SEB	0,10	0,15	0,05	0,10	0,25	0,55	0,70	0,95	1,15	1,40	100***
LHV Pank	0,20 (10)		1,30	1,50	1,70	2,00	2,20	2,30	2,30	2,30	500
Krediidipank	-	0,10	0,85	1,00	1,15	1,50	1,70	2,00	2,20	2,50	100/200(4)
BIGBANK		-	0,50	0,55	0,60	1,00	1,00	1,90	2,25	3,30	300-1500
BIGBANK	-	-	-	-	-	1,00	1,00	1,90	2,25	3,30	1500-30 000
BIGBANK	-	-	-	-	-	1,10	1,10	2,00	2,35	3,40	üle 30 000

pank	tähtajaline hoius %, USD						
	1 kuu	2 kuud	3 kuud	6 kuud	9 kuud	1 aasta	min summa
Sampo Pank	0,20	0,30	0,45	0,70	0,85	1,00	
Swedbank	-	-	0,15	0,35	0,55	0,80	250
Swedbank	0,10	0,15	0,20	0,40	0,60	0,80	8400
Tallinna Äripank	0,20	0,25	0,40	0,65	0,85	1,00	200
Citadele Pank	0,40	-	0,80	1,00	1,20	1,40	100
Versobank	0,60	0,70	0,80	1,10	1,20	1,30	500
DNB	0,25	-	0,35	0,60	0,90	1,25	300
UniCredit Bank	0,25	0,30	0,35	0,50	0,70	1,00	300/3000(9)
SEB	0,05	0,05	0,10	0,35	0,55	0,70	200
LHV Pank	0,70	0,80	1,00	1,20	1,40	1,50	700
Krediidipank	0,15	0,20	0,30	0,55	0,70	0,90	100/200 (4)

kursid on päeva jooksul korrigeeritavad * maks 1999 eurot ** juriidiline isik ***avades tähtajalise hoiuse internetipangas, on intressimäär kuni 0,10% kõrgem (3) personaalpang, klientidele (4) kontoris (6) internetipanga tähtajalistele hoiustele (7) päevalõpu kontojäagiilt; (9) juriidilisele isikule/ eraisikule (10) LHV Pangal minimaalselt jäägiilt **** 2- ja 3aastaste hoiuste intressimäärade tutvumiseks kontakteeruge pangaga

Ava uus investeerimishoiust

- Pane vaba raha hoiule, panustades tugevatele Põhja- ja Kesk-Euroopa ettevõtetele.
- Hoiusumma 100% garanteeritud.

Pakkumine kehtib kuni 09.07.2012.

Teenuse pakkuja on Swedbank AS.

Tutvu teenuse tingimustega www.swedbank.ee ja vajaduse korral konsulteer spetsialistiga telefonil 613 1606.

Ä VALUUTA

Euroopa Keskpank

EUR/SEK ▼

8,8320

Austraalia dollar	AUD	1,2565	Rumeenia leu	RON	4,4616
Bulgaaria leev	BGN	1,9558	Rootsi kroon	SEK	8,8320
Hiiina juan	CNY	7,9600	Singapuri dollar	SGD	1,6041
Hongkongi dollar	HKD	9,7241	Suurbritannia nael	GBP	0,8063
India ruupia	INR	69,6890	Sveitsi frank	CHF	1,2009
Jaapani jeen	JPY	99,8000	Taani kroon	DKK	7,4318
Kanada dollar	CAD	1,2860	Tai baat	THB	39,5700
Korea won	KRW	1462,9000	Tšehhi kroon	CZK	25,5780
Leedu lilt	LTL	3,4528	Türgi liir	TRY	2,2870
Läti lilt	LVL	0,6968	Ungari forint	HUF	296,4300
Norra kroon	NOK	7,5115	USA dollar	USD	1,2534
Poola zlott	PLN	4,3240	Venemaa rubla	RUB	40,9050

Ä BÖRSIKAUBAD

Kütused 13.06

Nafta IPE, bbl	96,90
Nafta NYMEX, bbl	82,34
Mootoribensiin, t	919,00
Diislikütus, t	873,00
Kerge kütteõli, t	850,25
Masuut (1% väävel), t	602,50
Maagaas Henry Hub, btu, USD	2,211

Põllumajandus 13.06

nael = 453,59 g	
Kohv NYBOT, USC/nael	153,55
Valge suhkur NYSE LIFFE, USD/t	570,90
Kakao NYBOT, USD/t	2237,00
Nisu NYSE LIFFE, USD/t	174,00
Rapsiseemned NYSE LIFFE Pariis	466,5

Allikas: Bloomberg, kella 17 seisuga

Värvilised metallid 12.06

USD/t	
Alumiinium LME	1965,5
Vask LME	7395,5
Plii LME	1905
Nikkel LME	17200
Tina LME	19600
Tsink LME	1882

Väärismetallid 13.06

USD/unts, unts = 31105 g	
Kuld COMEX	1622,68
Plaatina NYMEX	1463,25
Palladium NYMEX	624,50
Hõbe COMEX	28,96

Ä BÖRS

Tallinn

13.06

aktsia	sulgemis-hind, EUR	muutus eelm, %	käive, EUR	P/E	ROE	P/B	divid. tootlus
Arco Vara	1,990	-4,33	2 617	-	-13,6%	0,41	0,0%
Baltika	0,380	-0,52	2 442	-	-51,5%	1,57	0,0%
Ekspress Grupp	1,000	0,00	545	63,1	1,2%	0,77	0,0%
Harju Elekter	2,360	0,00	4 191	12,2	6,5%	0,79	3,0%
Järvevana	0,440	0,00	0	-	-0,1%	0,53	0,0%
Merko Ehitus	6,000	1,69	3 358	-	-7,9%	0,96	0,0%
Nordecon	1,090	-2,68	9 542	-	-21,1%	1,24	0,0%
Olympic EG	1,280	-0,78	26 236	10,1	21,7%	2,20	7,8%
Premia Foods	0,680	-2,16	10 699	83,8	0,8%	0,67	16,2%
Silvano FG	3,310	-0,60	23 949	6,0	36,3%	2,18	0,0%
Tallink Grupp	0,609	-0,65	77 032	15,3	3,9%	0,60	0,0%
Tln Kaubamaja	5,620	0,00	0	9,2	17,4%	1,60	6,2%
Tallinna Vesi	7,250	0,00	43 032	7,3	23,4%	1,70	11,6%
Trigon PD	0,270	0,00	0	-	-44,5%	0,31	0,0%
Viisnurk	1,300	-1,52	1 444	2,6	30,1%	0,78	0,0%

P/E arvutatud viimase nelja kvartali vahearuande (kui on olemas, siis rahvusvahelise raamatupidamisstandardi (IAS) kohase) konsolideeritud puhaskasumi põhjal

Vilnius

13.06

aktsia	sulgemis-hind, EUR	muutus eelm, %	P/E	P/B	divid. tootlus
City Service	1,780	1,14	6,2	1,2	12,9
Grigškes	0,527	0,00	6,1	1,2	1,1
Invalda	2,480	-0,80	-	1,1	-
Linas Agro	0,513	0,00	14,4	1,1	-
Snaige	0,446	-25,67	-	1,7	-
TEO LT (Telekomas)	0,637	0,00	11,1	1,6	9,1

Helsingi

13.06

aktsia	hind, EUR	muutus eelm, %	P/E	P/B	divid. tootlus
Elisa Comm.	15,51	-0,58	11,7	2,7	11,0
Finnair	1,76	0,00	-	0,3	-
Fortum	13,91	-1,00	7,8	1,2	-
Neste Oil	7,40	-4,09	11,8	0,8	4,7
Nokia	2,21	-2,21	-	0,8	9,0
PKC Group	11,05	-4,74	9,8	1,4	5,4
Stockmann	13,77	-1,36	21,9	1,2	3,6
Stora Enso	4,40	-1,87	13,5	0,6	-
UPM Kymmene	8,28	-1,84	10,7	0,6	7,2
YIT	12,16	-5,37	11,2	1,7	5,8

Äripäev

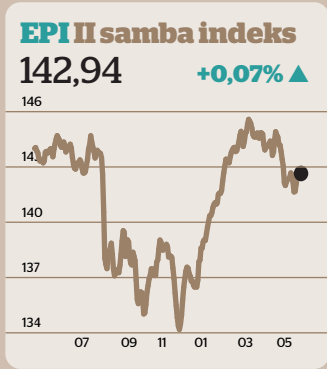
www.vakants.ee

SUURIM TÖÖKOULUTUSTE LEHT EESTIS

Vakants.ee

www.vakants.ee

18 INVESTOR investeerimisfondid

ÄRIPÄEV 14. juuni 2012

toimetaja Raivo Sormunen, tel 667 0173, e-post turud@aripaev.ee
reklaamiosakond, tel 667 0105, e-post reklaam@aripaev.ee

TALLINNA LASTEHAIGLA TOETUSFOND

Näita oma kuldset südant

ja aita Tallinna Lastehaigla muretseda uus röntgeniaparaat

Helista telefoninumbritel:

900 7705 5 € annetus

900 7710 10 € annetus

900 7715 25 € annetus

Annetusi saab teha kas ühekordse- või püsikorraldusena Tallinna Lastehaigla Toetusfondi pangavarvetele:
Swedbank a/a 221001137609; Nordea pank a/a 17000265265; SEB a/a 10220026847017;
Sampo pank a/a 333306720007. Kõige lihtsamalt läbi kodulehe **www.toetusfond.ee**

IMELINE
TEADUS
RAAMATUKLUBI

Sellest raamatust saab tõelise lugemisnaudingut siis, kui üks silm jälgib kirjapandut ja teine ajab atlasest järke. Autor annab huvitavate seoste kaudu ülevaate kaartidest läbi aegade ning kaartidele tuginevate kaasaegsete lahenduste põhitõdedest.

Raivo Vallner
Maa-ameti juht

KUU RAAMAT

Hind: 20,5 €

Hind klubiliikmele: 15 €

TELLIMINE JA INFO: raamatuklubi.imelineteadus.ee

FONDID

reklaam

Avaron Asset Management

12.06

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Avaron Areneva Euroopa Fond A, EUR	2,89	2,99	2,94	-	7,33	-15,30	28,26	-	20 594 108
Avaroni Privaatportfell B, EUR	12,43	12,43	12,43	-	5,62	-0,94	21,84	-	3 813 958

Compensa Life

11.06

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Kasvuportfell, EUR	-	-	1,14	-	5,00	-5,50	18,10	-1,00	4 402 364
Võlakirjaportfell, EUR	-	-	11,30	-	2,10	1,50	-	-	399 984

Kasvuportfelli mahu info on antud seisuga 31.05.2012. Võlakirjaportfelli mahu info on antud seisuga 31.05.2012.

Danske Capital AS

12.06

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Sampo Pension 25, EUR	0,90	0,91	0,91	0,96	3,34	-0,11	4,77	1,35	9 754 822
Sampo Pension 50, EUR	1,03	1,04	1,04	1,36	2,95	-1,23	4,75	0,78	128 263 643
Sampo Pension Intress, EUR	0,84	0,84	0,84	0,74	3,35	1,88	4,41	2,99	2 922 252
Vabatahtlik Pensionifond Sampo Pension 100 Pluss, EUR	1,25	1,28	1,27	8,21	3,22	-3,68	8,69	1,32	2 621 706
Vabatahtlik Pensionifond Sampo Pension Intress Pluss, EUR	0,72	0,74	0,73	3,11	3,91	1,12	3,58	0,00	128 703

Info teiste Danske Capitali ja Danske Invest fondide kohta on avaldatud veebilehel www.danskecapital.ee.

ERGO Funds

12.06

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
ERGO Pensionifond 2P1, EUR	0,89	0,90	0,90	0,01	2,76	3,52	5,19	4,30	7 611 423,33
ERGO Pensionifond 2P2, EUR	1,03	1,04	1,04	1,97	3,88	-3,34	6,92	-0,22	34 003 134,88
ERGO Pensionifond 2P3, EUR	0,57	0,58	0,58	-	1,64	-8,43	-	-	1 110 432,36
ERGO Pensionifond 3P1, EUR	0,79	0,81	0,80	2,11	5,44	-1,30	-	-	444 395,74
ERGO Pensionifond 3P2, EUR	0,82	0,84	0,83	2,91	5,07	-3,92	-	-	476 435,05
ERGO Pensionifond 3P3, EUR	0,77	0,78	0,78	3,92	3,77	-10,59	-	-	497 224,22

LHV Varahaldus

12.06

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Pensionifond L, EUR	1,27	1,28	1,28	2,13	6,69	-1,82	9,24	2,70	112 363 656
Pensionifond M, EUR	1,03	1,04	1,04	1,38	5,63	1,05	9,24	4,89	16 341 181
Pensionifond S, EUR	1,12	1,13	1,13	0,85	4,75	3,86	8,62	6,94	25 662 665
Pensionifond XL, EUR	1,07	1,08	1,08	2,33	6,62	-3,09	8,58	3,03	28 370 428
Pensionifond XS, EUR	1,03	1,04	1,04	0,79	4,40	3,74	8,69	6,51	6 842 323
Täiendav Pensionifond, EUR	1,18	1,20	1,19	8,22	6,82	-2,97	9,10	0,53	3 969 317
LHV Pärsia Lahe Fond A, EUR	7,43	7,66	7,51	15,15	2,69	-0,65	6,19	-	-
LHV Pärsia Lahe Fond B, EUR	4,75	4,89	4,80	15,20	2,69	-0,67	6,18	-	4 210 890
LHV Maailma Aktsiad Fond A, EUR	7,39	7,54	7,47	15,31	2,84	-15,05	1,62	-	-
LHV Maailma Aktsiad Fond B, EUR	4,72	4,82	4,77	15,30	2,82	-15,06	1,61	-	1 183 349

Nordea Pensions Estonia

12.06

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Nordea Pensionifond A, EUR	0,86	0,87	0,87	2,19	4,14	0,56	6,8	0	36 472 930,03
Nordea Pensionifond A Pluss, EUR	0,69	0,70	0,70	2,86	4,49	-0,74	0	0	3 859 840,62
Nordea Pensionifond B, EUR	0,83	0,84	0,84	1,48	4,12	2,02	6,1	0	8 349 387,77
Nordea Pensionifond C, EUR	0,79	0,80	0,80	0,83	3,31	3,57	5,47	0	1 651 152,03
Nordea Pensionifond Aktsiad 100, EUR	0,98	1,00	0,99	12,54	3,45	-3,18	7,81	0	2 448 548,85
Nordea Pensionifond Intress Pluss, EUR	0,67	0,68	0,68	0,00	3,43	0	0	0	337 661,94

Fondivalitsejad

AVARON ASSET MANAGEMENT Narva mnt 5-58, Tallinn 10117 tel 664 4205, faks 664 4201, info@avaron.ee, www.avaron.ee
DANSKE CAPITAL AS Narva mnt 11, Tallinn 15015 tel. 675 2295, faks 675 2895, funds@sampopank.ee, www.danskecapital.ee, www.sampopank.ee
ERGO FUNDS AS A. H. Tammsaare tee 47, Tallinn, tel 610 6500, faks 610 6501, funds@ergo.ee, www.ergo.ee
AS GA FUND MANAGEMENT Roosikrantsi 11,

Tallinn 10119 Tel 680 2680, faks 680 2681 info@gafm.ee, www.gafm.ee
AS GILD PROPERTY ASSET MANAGEMENT Swiss House, Roosikrantsi 11, Tallinn 10119, tel 680 2630, faks 680 2631, info@gildrealestate.com
LHV VARAHALDUS AS Tartu mnt 2, Tallinn 10 145, tel 680 0400, faks 680 0402, info@lhv.ee, www.lhv.ee
NORDEA PENSIONSESTONIA AS Liivalaia

45/47, Tallinn 10145 tel 710 1250, faks 710 1251 eesti@nordea.com, www.nordea.ee
TRIGON FUNDS Viru väljak 2, Metro Plaza 5, korrus, Tallinn 10 111, tel 667 9200, faks 667 9201, fond@trigon.ee, www.trn.ee
AS SEB VARAHALDUS Tornimäe 2, Tallinn 15 010, tel 665 6565, faks 665 7122, fondid@seb.ee, www.seb.ee
SWEDBANK INVESTEERIMISFONDID AS Liivalaia 8, Tallinn 15038, tel 631 1606, faks 631 1636, funds@swedbank.ee
www.swedbank.ee/fondid

Maaklerifirmad

COMPENSA LIFE VIENNA INSURANCE GROUP SE Roosikrantsi 11, Tallinn tel 610 3000, faks 610 3010 info@compensallife.ee, www.compensallife.ee
LHV Tartu mnt 2, Tallinn, tel 680 0400, faks 680 0402

VERSOPANK EESTI Pärnu mnt 12, Tallinn, tel 680 2500, faks 680 2501
SAMPO PANK Narva mnt 11, Tallinn, tel 630 2104
SEB ENSKILDA EQUITIES Tornimäe 2, Tallinn, tel 665 6622, faks 665 6802

MANDATUM LIFE INSURANCE BALTIC SE Viru väljak 2, Tallinn, tel 681 2300, info@mandatumlife.ee, www.mandatumlife.ee
SWEDBANK AS Liivalaia 8, Tallinn, tel 631 0310, faks 631 0410

oktoobril aastal 1997 tegi viimati rõivatootja Esprit aktsia sedavõrd suure languse Hong-kongi börsil kui eile - 21%. Põhjuseks tegevjuhi lahkumine.

John Doyle: Malaisias on suur hulk institutsionaalset raha, mis otsib võimalusi investeringuteks.

Malaisias leiab varsti aset selle aasta suurim IPO pärast Facebooki börsile tulekut. Thomson Reutersi andmetel ületas institutsionaalsete investorite nõutav aktsiate arv 30kordselt Felda Global Venturesi IPO-l pakutavate aktsiate arvu.

FONDID

reklaam

Mandatum Life

12.06

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Mandatum Life Conservative Strategy, EUR	103,33	104,37	103,33	-	-1,75	-4,45	12,46	-	-
Mandatum Life Balanced Strategy, EUR	108,99	110,62	108,99	-	-3,96	-9,78	13,72	-	-
Mandatum Life Aggressive Strategy, EUR	118,84	121,22	118,84	-	-5,89	-11,99	14,41	-	-
Mandatum Life Fixed Income, EUR	132,04	132,70	132,04	-	3,73	3,60	22,84	-	-
Mandatum Life Global Food, EUR	120,46	122,87	120,46	-	-6,10	-9,26	16,83	-	-
Mandatum Life Emerging Opportunities, EUR	96,94	98,88	96,94	-	-0,66	-15,81	-	-	-
Mandatum Life Global Equity, EUR	128,96	131,54	128,96	-	-0,74	-9,25	16,21	-	-
Mandatum Life Europe Equity, EUR	134,87	137,57	134,87	-	-0,33	-11,51	8,28	-	-

Swedbank Investeeringisfondid AS

12.06

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Pensionifond K1, EUR	0,77	0,78	0,78	1,90	3,00	3,82	3,70	1,26	33 595 645,57
Pensionifond K2, EUR	0,83	0,84	0,84	3,02	3,39	1,58	4,51	-1,00	137 137 741,81
Pensionifond K3, EUR	0,94	0,95	0,95	5,38	3,36	0,39	5,86	-2,29	341 011 991,36
Pensionifond K4, EUR	0,68	0,69	0,69	8,95	3,25	-1,56			16 382 759,14
Pensionifond V1, EUR	1,09	1,11	1,10	3,61	3,44	2,26	5,00	-2,41	7 950 789,04
Pensionifond V2, EUR	0,82	0,83	0,83	6,69	3,02	-0,87	6,01	-4,94	15 337 138,77
Pensionifond V3, EUR	0,93	0,95	0,94	11,41	2,69	-4,72	6,64	-8,43	30 181 224,39
Kesk-Aasia Aktsiafond, EUR	3,85	3,94	3,88	20,59	0,57	-20,56	5,03	-18,61	6 079 735,70
Ida-Euroopa Aktsiafond, EUR	6,78	6,95	6,85	23,65	12,41	-24,06	3,94	-24,37	22 954 114,91
Ida-Euroopa Kinnisvara Af, EUR	2,80	2,87	2,82	22,96	8,41	-26,00	-3,97	-30,20	7 091 381,33
Fondifond 100, EUR	8,59	8,80	8,67	14,15	3,74	-7,54	8,75	-8,06	57 269 225,30
Fondifond 30, EUR	10,13	10,38	10,23	5,17	3,95	0,20	5,81	-1,48	13 191 501,20
Fondifond 60, EUR	9,46	9,70	9,56	8,92	3,89	-2,79	7,54	-4,53	48 521 628,81
Venemaa Aktsiafond, EUR	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

ASSEB Varahaldus

13.06

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
SEB Energiline Pf, EUR	0,678	0,685	0,685	2,92	2,21	-5,28			6 457 715,63
SEB Konservatiivne Pf, EUR	0,877	0,886	0,886	0,93	2,70	2,75	5,53	4,35	46 683 307,38
SEB Optimaalne Pf, EUR	0,795	0,804	0,804	1,04	1,68	0,81	5,34		9 782 259,34
SEB Progressiivne Pf, EUR	0,903	0,912	0,912	1,63	2,41	-1,96	4,90	-2,96	239 813 941,11
SEB Aktiivne Pf, EUR	0,823	0,840	0,832	13,42	3,92	-6,37	7,23	-6,08	12 413 486,93
SEB Tasakaalukas Pf, EUR	1,091	1,113	1,102	3,88	2,98	0,62	4,73	-1,35	9 662 303,06
SEB Aktiivne Fondifond A, EUR	6,388	6,517	6,452	0,122	3,810	-3,800	7,150	-8,880	4 055 065
SEB Dünaamiline Fondifond A, EUR	7,792	7,950	7,871	0,087	3,890	-1,730	5,920	-6,320	6 071 390
SEB Tasakaalukas Fondifond A, EUR	9,964	10,165	10,065	0,041	4,490	1,790	6,360	-0,080	1 069 614
SEB Ida-Euroopa Võlakirjafond A, EUR	11,909	11,909	11,909	0,055	8,290	2,190	8,500	3,290	60 689 422
SEB Geneerilise Farmaatsia Fond A, EUR	8,371	8,540	8,456	0,132	-0,210	-18,010	6,010	-4,250	2 699 718
SEB Kasvufond A, EUR	5,394	5,503	5,449	0,224	4,060	-29,550	4,990	-9,630	14 898 597
Vahendatavad Fondid *									
SEB Guarantee Fund 80, EUR	98,515	99,010	99,010	0,040	-0,270	-2,590	-1,610	-	34 971 515
SEB Corporate Bond Fund, EUR	1,415	1,415	1,415	0,029	5,820	5,020	7,570	3,790	320 850 000
SEB Danish Mortgage Bond Fund, EUR	127,600	127,600	127,600	0,031	2,860	0,103	0,070	-	88 900 000
SEB High Yield Fund, EUR	116,477	117,654	117,654	0,040	4,900	2,730	-	-	1 825 230 000
SEB Short Bond Fund EUR	1,271	1,271	1,271	0,001	-0,140	0,090	-0,010	-	57 210 000
SEB Strategy Balanced Fund	100,220	100,220	100,220	-	0,340	-	-	-	0,000
SEB Strategy Defensive Fund	102,987	102,987	102,987	-	1,440	-	-	-	100 100 000,00
SEB Strategy Growth Fund	97,577	97,577	97,577	-	-2,320	-	-	-	0,000
SEB Strategy Opportunity Fund	98,905	98,905	98,905	-	-0,910	-	-	-	0,000
SEB Global Chance/Risk Fund, EUR	0,711	0,725	0,718	0,165	3,820	0,910	11,710	-4,230	27 550 000
SEB Eastern Europe Fund ex Russia, EUR	2,336	2,384	2,360	0,208	4,930	-25,810	7,400	-10,080	122 740 000
SEB Eastern Europe Small Cap Fund, EUR	2,328	2,376	2,352	0,182	0,170	-31,150	7,730	-12,650	97 630 000
SEB Russia Fund, EUR	8,886	9,066	8,976	0,257	3,780	-23,560	9,980	-2,700	343 790 000
SEB Ethical Europe Fund, EUR	1,957	1,997	1,977	0,191	5,120	-5,560	6,050	-9,660	16 870 000
SEB Europe Chance/Risk Fund, EUR	1048,183	1069,359	1058,771	0,194	4,840	-4,600	6,570	-10,430	14 790 000
SEB Europe Fund, EUR	2,887	2,945	2,916	0,190	5,380	-4,650	7,010	-9,150	132 700 000
SEB Nordic Fund, EUR	5,824	5,942	5,883	0,234	4,980	-11,980	7,420	-5,520	81 000 000
SEB Nordic Small Cap Fund, EUR	153,437	156,537	154,987	0,223	10,020	-11,500	-	-	39 880 000
SEB North America Chance/Risk Fund, EUR	3,575	3,647	3,611	0,185	7,360	13,070	14,630	-1,180	183 210 000
SEB Japan Chance/Risk Fund, EUR	0,378	0,386	0,382	0,218	-1,420	-5,860	1,280	-9,310	30 710 000
SEB Asia ex. Japan Fund, EUR	6,276	6,402	6,339	0,191	6,060	2,960	13,410	1,150	170 510 000
SEB Asia Small Caps ex. Japan Fund, EUR	3,065	3,127	3,096	0,183	14,430	-5,320	8,250	-4,020	64 470 000
SEB Concept Biotechnology, EUR	40,862	41,275	41,275	0,210	14,300	29,590	-	-	78 180 000
SEB Medical Fund, EUR	2,970	3,030	3,000	0,115	5,210	14,710	15,980	1,500	22 670 000
SEB Asset Selection Fund, EUR	13,612	13,886	13,749	0,099	-4,520	-0,610	0,010	-	1 309 070 000
SEB Key Select, EUR	9,584	9,632	9,632	0,030	0,050	-4,410	-2,920	-	91 300 000
SEB Listed Private Equity Fund, EUR	132,924	135,610	134,267	0,209	3,790	-18,880	-	-	201 460 000

* Vahendatavate fondide tagasisõtmis- ja väljalaskemine saab vaadata www.seb.ee/fondikursid. Fondide mahud on seisuga 31.03.2012.

Trigon Funds

12.06

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Arenevate Turgude Agrisektori Fond, EUR	83,16	85,71	84,86	27,20	-12,01	-44,66	-11,03		6 792 592
Balkani Fond, EUR	11,09	11,48	11,26	27,33	20,02	-24,62	3,13	-17,41	5 803 917
Arenevate Turgude Finantssektori Fond, EUR	142,54	146,90	145,45	22,54	3,88	-16,12	8,40		3 675 532
Uus Euroopa Kasvufond, EUR	11,03	11,43	11,20	27,90	3,56	-31,89	1,37	-19,45	1 740 007
Uus Euroopa Väärtusfond, EUR	17,35	17,97	17,62	17,04	6,84	-8,27	15,61	-10,45	14 244 526
Venemaa Top Picks Fond, EUR	18,62	19,28	18,91	35,34	0,02	-18,62	22,36	-5,15	8 942 375

Best Sales

kingitus

Müügirahva tasuta stardikoolitus

KUIDAS
TEHA
SEPTEMBRIS
ISIKLIK
MÜÜGI-
REKORD?

Koolitusel osalemist EI SAA OSTA,
see on Best Salesi kingitus
müügirahvale. UURI KUIDAS!

EKKE LAINSalu start-up müügikoolituse saavad kingituseks:
25 esimest Best Salesi uudiskirjaga liitujat.
Tellige uudiskiri kohe **bestsales.ee/uudiskiri**
25 Best Salesi uudiskirja tellijat loosi alusel.

Start antakse 27. augustil kell 14.00-16.00 Von Stackelbergi hotelli
konverentsikeskuses Toompuiestee 23
Info Annika Matson, e-post annika.matson@aripaev.ee

Äripäev

Äripäeva infopank

agent
soovitab:

Eesti
mõjukaimad
tippjuhid
2012

Telli siit:

http://www.aripaev.ee/mod/tagasiside/Tippjuhid2012/

Mario Monti: Kui tekivad paremad väljavaated majanduskasvule, siis riikide intressimäärad tulevad samuti madalamale.

Itaalia peaminister kutsus Euroopa liidreid üles keskenduma majanduskasvu turgutavatele meetmetele.

611,69

-0,39% ▼

perioodi kõrgeim 692,57
perioodi madalaim 513,18

TÕUSJAD

SAF Tehnika

1,26 LVL

+4,13%

Dell

12,36 USD

+3,26%

Sberbank

2,54 USD

+2,38%

Johnson & Johnson

64,36 USD

+2,03%

Hennes & Mauritz

219,30 SEK

+1,91%

SAS

5,45 SEK

+1,87%

Saab Automobile sai lõpuks omaniku Hiina-Jaapani investorite grupi näol. Vastavalt lepingule hakkavad uued omanikud tootma elektriautosid.

6 kuud Hispaania ja Itaalia abipakettideni?

Reitinguagentuuri Egan-Jones presidendi Sean Egani sõnul vajavad Hispaania ja Itaalia Euroopa Liidu täiemõdulist päästepaketti, sest nende võlakoores on kõrge ja pankade krediitkvaliteet kehv. Egani hinnangul lähevad riigid abi küsima juba lähima poole aasta jooksul.

Pangad ja valitsused omavahel seotud. Pankade kehv krediitkvaliteet käib käsikäes kehvade valitsuse rahandusega, sest need kaks institutsiooni on "puusapidi koos", ütles Egan intervjuus CNBC-le. Tema sõnul on see nii enamike riikide puhul, nagu USA, Suurbritannia, Šveits, Iirimaa, ning Itaalia ja Hispaania pole mingid erandid. "Pole mingit mõtet lahutada pankade krediitkvaliteet valitsuse omast, sest üsna tihti nad toetavad üksteist ja Hispaanias ning Itaalias on täpselt nii," ütles Egan.

"Meie hinnangul on Hispaania varsti tagasi, küsimas enam kui 100 miljardit eurot, mis nad just said. Samuti usume, et Itaalia tuleb ka abi küsima, seda lähima kuue jooksul," ütles Egan-Jonesi kaasasutaja.

Võlale veel nõudlust on. Egani sõnul võivad nende kahe riigi mured levida üle Euroopa. Tema hinnangul pole kaitstud isegi Saksamaa, kes on praegu kõige kindlama majandusega riik eurotsoonis.

"Kui sa astud sammu tagasi ja vaatad laiemalt Euroopa riikide majandusi koos, siis kõigil on suhteliselt kõrge võla-SKP suhe," leidis Egan. "Valitseb eeldus, et Saksamaa tuleb olukorrast välja. Seda eeldust võidakse soovida testida," arvas ta.

Turud asusid igatahes eile juba Itaaliat tugevalt testima. Riik müüs planeeritud 6,5 miljardi euro eest aastaseid võlakirju, kuid tootlus tõusis kuue kuu tippu – 3,972 protsendini. Kõigest kuu aega tagasi toimunud oksjonil oli sama number 2,34 protsenti.

Saab näha, mis leiab aset täna, kui riik peab müüma kolmeaastaseid võlakirju, mis on turu meelestatuse näitajana parem indikaator. Selge on igatahes see, et praegu finantsjuhtide ja investorite meelevaldas olev Euroopa lõpetab väga kurnalt, kui Itaalia langeb.

FREDY-EDWIN ESSE
fredy-edwin.esse@aripaev.ee

Valitseb eeldus, et Saksamaa tuleb olukorrast välja. Seda eeldust võidakse soovida testida.

TULEMUS

Zara kasum pani Inditexi aktsia rallima

Zara riidebrändi omanik Inditex on tegemas viimase kahe aasta suurimat tõusu Madridi börsil tänu 30% kasvanud kasumile esimeses kvartalis, mis lõi analüütikute ootusi.

Inditexi puhaskasum kasvas kolme kuuga 432 miljonile eurole ehk 30% võrreldes 2011. aastaga. Bloombergi küsitletud 11 analüütikut prognoosis keskmiselt 381 miljonit eurot.

Maailma suurim rõivatootja on avamas suurel hulgal poode arenevatel turgudel ning laiendab veebimüüki, et vastu saada kodumaal Hispaanias ja Euroopas kahanevale tarbijakindlusele.

Inditexi esimese kvartali käive kasvas 15% aastaga, 3,42 miljardi euron. See ületas samuti analüütikute ootusi, kes lootsid näha 3,3 miljardi euro suurust käivet. Aktsia hinna tõusuga on Inditexist saanud Hispaania suurim ettevõtte turuväärtuselt. 45,6 miljardi eurose turuväärtusega edestab Inditex Telefonicat, kelle turuväärtus on kahanenud 44,9 miljardile.

BÖRS

PKC aktsia vähikäik kahjulik Harju Elektrile

Soome börsiettevõttes 6,5% osalust omav Harju Elekter võtab II kvartalis ilmselt sisse priske varade väärtuse languse, kuna Soome firma aktsia on tipust tulnud ligemale 40% alla.

31. märtsi seisuga omas Harju Elekter PKC Groupis 6,5% osalust. Esimeses kvartalis müüdi 15 400 aktsiat ja firma varade kasvasid eeskujulikult 8,32 miljonit eurot. Sellest kasvust 7,98 miljonit eurot moodustas 5,76 euro võrra kallinenud PKC aktsia. Kuid pärast märtsi on PKC aktsia käik vägagi nutune olnud. 16. märtsil saavutatud tipust 17,99 euro peal on aktsia praeguseks tulnud alla 11,12 euronile ehk 38,18%.

Praegu omab Harju Elekter 1 384 641 PKC aktsiat, mis tänase turuhinna alusel on väärt 15 397 207 eurot. Kuna aktsia hind on suhteliselt sarnane 31. detsembri 2011 seisuga (11,40), siis võib eeldada, et Harju Elekter võtab varade allahindlusena summa, mis sarnaneb I kvartali ümberhindlusele – ligikaudu 8 miljonit eurot.

LANGEJAD

Snaige

0,45 EUR

-25,67%

SKF

133,60 SEK

-7,03%

Sandvik

85,30 SEK

-6,01%

Stonesoft

1,04 EUR

-5,45%

Metso

25,80 EUR

-5,39%

YIT

12,16 EUR

-5,37%

Itaalia liigub kriisi süvenemise suunas. Eile peetud üheaastaste võlakirjade oksjonil tõusis investorite nõutav tootluse määr kuue kuu kõrgtasemele.

ÄRIPÄEVA KOOLITUSKESKUS

Koolitusprogramm:

FINANTSTEADMISTE KOOL JUHTIDELE

25.–26. september

I MOODUL

FINANTSARVESTUSE PÕHITÖED

UUS LEND!

23. oktoober

II MOODUL

FINANTSANALÜÜS

20. november

III MOODUL

KULUARVESTUS JA EELARVESTAMINE

18. detsember

IV MOODUL

INVESTEERINGUD JA RAHASTAMINE

Koolitaja on Eesti Raamatupidajate Kogu juhatuse liige, vandeaudiitor, TTÜ dotsent **MARGUS TINITS**

Äripäev

Täpsemat kava vaata aadressil www.koolitus.aripaev.ee

Soodushind 1299 eurot+km kehtib kuni 31. juulini 2012 (k. a) registreerunutele. Alates 1. augustist 2012 registreerunutele kehtib hind 1499 eurot+km.

Info ja registreerimine aadressil koolituskeskus@aripaev.ee või telefonil 667 0100.

